

ŽENA • IN • DOM

DECEMBER 1937

LETO VIII

ŠTEV. 12

Soir de Paris

Eleganca brez parfuma je isto, kar telo brez duše. Vaša lepota, milostna gospa, mora biti obkrožena s finim dihom znamenitega parfuma «Soir de Paris». To je pravi pariški parum, poln sanj in ljubezni. Vzemite zvečer «Soir de Paris», ki Vas bo naredil še bolj poželjene...

BOURJOIS

Vsem, ki se hočejo dobro odpočiti, na znanje, da je na žimnicah iz Masterlove žime najslajše spanje.

Predilnica za žimo

VILKO MASTERL

Stražišče pri Kranju

Zahtevajte brezplačne vzorce in ponudbe.

Ne bodite neprijateljica sama sebe!

Mar ne veste, da je

HERSAN-čaj

pri obolenjih želodca, jeter in ledvic dobro sredstvo?

Obolenja ob premeni in bolečine pri mesečnem perilu (menstruaciji) ublaži **HERSAN-čaj**!

Ali Vas ovira debelost? Ali hočete biti vitki?

Potem pijte **HERSAN-čaj**!

Čemu bi trpeli bolečine zaradi revmatizma in protina, če ni treba?

HERSAN-čaj je sredstvo, ki Vam lahko olajša muke.

HERSAN-čaj pomaga pri poapnenju žil (arteriosklerozi) in zlati žili (hemoroidih).

HERSAN-čaj se dobiva v **vseh lekarnah** samo v originalnih omotih.

Zahtevajte brezplačno brošuro od tvrdke

RADIOSAN, Zagreb, Dukljaninova ulica 1

Reg. min. soc. pol. in nar. zdr. števil. 19 434/3.

KLIŠEJE

ENO- IN VEČBARVNE

JUGOGRAFIKA

LJUBLJANA, SV. PETRA NASIP 23

V cirkusu.

Med predstavo pokliče krotiteljica svojega največjega leva k sebi. Poslušno pride in ji vzame košček sladkorja iz ust.
 «To znam jaz tudi!» se oglasi mlad možak iz prve vrste.
 «To bi pa skoraj dvomila», meni krotiteljica.
 «Res», odvrne vneto mladenič. «Prav tako kakor lev.»

Na policiji.

«Zakaj ste prišli?»
 «Dva stražnika sta me privlekla.»
 «V pijanosti?»
 «Da, oba sta bila pijana?»
 «Izberite, ali imate rajši 200 dinarjev globe ali štirinajst dni zapora!»
 «Rajši bom vzel denar!»

Dve uri.

Popotnik je izstopil na majhni irski postaji. Tam je zagledal dve uri, toda vsaka je kazala drugače. Presenečen se je obrnil k načelniku postaje:
 «Zakaj pa imate tu dve uri, ki kažeta vsaka drugače?»
 Uradnik je začuden skomignil z rameni:
 «Zakaj pa naj bi imeli tu dve uri, če bi kazali obe enako?»

Še eden.

V neki družbi govore o nesrečah.
 Pravi Dreta:
 «Zakaj pa je prav za prav več avtomobilskih kakor železniških nesreč?»
 Odvrne Smola:
 «Ali ste že kdaj slišali, da bi bil kurjač poljubljal strojevodjo?»

Izkušnje in nasveti

Človek nima prav nič od tega, če doseže cilj, ki si ga je zastavil, če s tega cilja ne vidi novega cilja.

☆

Z ljudmi, ki imajo naočnike, moramo biti oprezní. Nekateri jih nosijo le zato, da bi jih smatrali za kratkovidne.

☆

Sovražnike pozna človek navadno bolje od prijateljev.

☆

Prijateljstvo je podobno dežniku, ki se v nevihti pogosto obrne.

☆

Živali so nevarne, kadar so žejne, ljudje takrat, kadar so pijani.

☆

Vsak norec dobi vselej še večjega norca, kakor je sam.

☆

Odpor ženske ni znamenje njenega sramu, ampak posledica njenih izkušenj.

☆

Druga ljubezen ženske je navadno le maščevanje za prvo.

☆

Taktičen zna biti proti ljudem samo tisti, ki je že kdaj na sebi občutil netaktičnost drugih.

ELIDA MILA

*– ljubijo celo najbolj
razvajene žene*

- Bogata mehka pena blagodejno vpliva na nežno kožo.
- Radi svoje izbrane sestavine polepšujejo polt in negujejo kožo.
- Obilni vonj ostane v milu do zadnjega ostanka in se še dolgo občuti na koži.

ELIDA MILO
CVETIC

posebno blago in učinkovito čudovitega vonja

Najša anketa

Ali ste za ločitev zakona ali proti njej?

Na kratko. V idealnih letih sem videla v zakonu višek sreče, kjer sta mož in žena eno, a vendar vsak zase svoj svet, ki se neprestano bliža, oddaljuje, a zopet zbliža. Zdaj vem, da je zakon v navadnem pomenu besede grob prave ljubezni. Vem, da me boste obsodile vse, ki vam je za idilično udobje, ki cenite samozadovoljen mir ali dobro založene svistli. Zakon mora biti več. Zveza dveh ljudi mora biti porast, ne muka, mora biti dopolnilo bistva obeh, in ne razkroj. In koliko vas je žena, ki res poznate in spoznate svojega moža, in koliko je mož, ki razumejo svoje žene? V tem primeru je izhod — ločitev. Otroci? Tembolj. Tak zakon je strup za zakonce, za zarod, za človeštvo. Ne ustvarja, ampak ovira, ne gradi, ampak podira. Pa tudi pozneje sem spoznala, da je zakon za premnoge — nasilje. Upoštevajte možko poligamijo in vprašajte se same, kaj bi storile, če bi vam dali prostost, ki bi jo lahko izrabile — nekaznovane? Koliko jih je, ki bi ostale trdne? Kaj pa etika, moralna? Bog? Najbolj nenraven je zakon brez ljubezni, še bolj pa ljubezen brez ljubezni (po dr. Jožefu Löblu). Žal smo le ljudje. Nečesa se moramo bati, nekaj mora malikovati človeška neumnost! Toda ali je v čast božjo, da se dva človeka kot priklenjena psa mrzita, v ne-

ljubezni rodita otroke, se telesno in duševno uničujeta, a trpita vse to le zato, ker moramo nositi svoj križ? Komu v korist, povejte? Suha veja odpade, a vedno zazeleni nova pomlad. Ena ura resnične sreče je več ko 15 let poslavne zakonske inkvizicije! Zdrav človek pa bo vedno našel svojo pot tudi po ločitvi, pot do sreče, do katere ima vsakdo na svetu pravico. In zdaj me pa križajte!

Ločenka.

S to številko zaključujemo to anketo in bomo v prihodnji številki objavili sklepno besedo.

Draga gospa urednica!

Prosim, priobčite še naslednji odgovor na vprašanje »Ali je prijateljstvo med moškim in žensko mogoče?«

»Po mojem je to žal nemogoče, ker se, čeprav podzavestno, prej ali slej zbudi včasih — ljubezen.«

Bila sem sama prav istega naziranja kakor Vi. Imela sem sošolca, lepega, mirnega fanta, s katerim sva se zelo dobro razumela. Ko so se najina pota ločila in je on nadaljeval študije, jaz pa sem bila nameščena v majhnem trgu v tovarni kot uradnica, sva si redno dopisovala. Najina pisma so bila res samo prijateljska in so bila tudi edina vez med nama. Saj se nisva videla včasih po vse leto, tudi po dve.

Leta so minevala. Najino dopisovanje se je nadaljevalo kakor prej in zdelo se nama je obema neogibno potrebno.

Ta čas sem spoznala svojega sedanjega moža — a vezi s prijateljem nisem pretrgala. On je medtem študije končal. Še sedaj mi je živo pred očmi njegov odgovor na moje obvestilo o bližnji poroki. Solze so mi polzele po licu kar med uradnimi urami. Prosil me je za sestanek, še preden se poročim. To je bila tudi moja želja — a žal usoda ni hotela najine sreče... Od takrat se nisva več videla.

In sedaj? On je še prost — jaz sem poročena že cela štiri leta. Imam zelo pridnega moža, ki mi ga marsikatera zavida, z lepimi dohodki. Imava majhnega, srčkanega, zlatolasega sinka, lasten dom sredi krasnega vrta — in vendar! Zdi se mi, da je ostalo nekaj skrito v tisti tih sreči najinega osemletnega prijateljstva...

Je že tako, da so nam ideali nedosegljivi, ker bi sicer ne bili to, kar so... Gr.»

Vaša kava
je boljša in cenejša
s Pravim
Franckom

Odgovori dr. A. F. Ferenčaka na stavljena vprašanja

Vrojena znamenja. Prav po vsem životu imam tako imenovana »vrojena znamenja«. Ali se lahko odpravijo in kako? Za dober nasvet Vam bom zares hvaležna.
Z. P. iz L.

Odgovor: Vrojena znamenja se dajo uničiti z električno. Uspeh bo popoln. Obrnite se na zdravnika-kozmetika.

Potenje pod pazduho. Ne zamerite mi, da se tudi jaz obrnem do Vas s prošnjo, da mi svetujete. Pod pazduho se namreč močno potim, in to celo tedaj, ko ni posebno vroče. Lahko si mislite, kako neprijetno mi je to, ko sem že po nekaj hitrih korakih prepotena skoraj do pasu. Ni samo to, da je to grdo in neestetično, tudi vsako obleko si s tem pokvarim. Torej k moralni škodi še materialna.

Zelo bi Vam bila hvaležna, če me rešite te, posebno za dekleta res skrajno neprijetne nadloge.
Mira.

Odgovor: Umivajte pazduho kakor po navadi, potem jo pa namažite z 10% alkoholno raztopino formalina. Preparat »Odorono« je tudi jako dober.

Poročile so se naročnice: gospodična Marinka Černetova z gospodom Jožkom Kramaričem, poslovodjo iz Kranja, gospodična Olga Dujčeva z gospodom Jožetom Platnerjem, inženjerjem iz Ljubljane, gospodična Jelena Grebeničkova z gospodom Mitrom Sredanovičem, učiteljem iz Vladimira, in gospodična Mila Snojeva z gospodom Stankotom Hladnikom, prom. uradnikom iz Vrčica. — Iskreno čestitamo.

CUTEX-ove SKLADNE BARVE

Avtoritete mode so proglasile nove barve Cutex laka za nohte za skladne. Nežni odtenki »Rust«, »Old Rose« in »Robin Red« Vam polepšajo roke in se posebno dobro prilagajajo Vaši obleki.

Zahtevajte pri svojem dobavitelju, da Vam pokaže te odtenke. Ti so napravljeni po novi metodi, ki odvrta izhlapevanje.

CUTEX
TEKOČI LAK ZA NOHTE

Lis radi slabega pudranja ne bo!

Samo tedaj, če ima koža dobro podlago, lahko brez škode prenese puder. Samo tedaj, če se puder dobro drži in je enakomerno razdeljen, dobi Vaš obraz odsev negovanosti, ki Vas napravi tako dražestno . . .

ELIDA krema IDEAL je idealna podlaga za puder. Ta krema se popolnoma vpije v kožo, Vam olajša pudranje ter prepreči tvorjenje kepice na nosu, bradi in okoli oči. Negovanim ženam je ta krema neizogibno potrebna.

**Za noč mastna
Elida Citron Cold Cream.**
Njena izborna sestava
na čisti in hrani kožo
Prastara polepševalna
sredstva, hamamelis in
citrono, je združila na-
predna znanost v po-
polnost, zato ta krema
kozmetično najboljšo
deluje.

ELIDA IDEAL KREMA

Ona ve, kako važno je, če je sveža in privlačna. Odo-ro-no ji nikoli ne odpove. — Odo-ro-no je blagodejen, zanesljiv in prijeten.

Proizvaja se v uveh jakostih: Odo-ro-no »Regular« (rdeči) za normalno kožo; »Instant« (beli) za občutljivo kožo.

ODO-RO-NO

Steznik, ki oblikuje in izenačuje, pa vendar ne tišči in utesnjuje, Vam napravi po meri IRENA SALAJ, Ljubljana, Tyrševa 1-a.

Žene v današnji Indiji

Nedavno je obiskala indijska novinarka gospodična Parnima Mehta češkoslovaško kopališče Piešťany. To je zelo izobražena dama, ki je dobro poučena ne le o svoji domovini, temveč tudi o ostalem svetu. O Evropi se je izrazila: »Toliko razporok kakor pri vas v Evropi pri nas ni. Pri nas velja drugačen zakon, in ta se glasi: za poročeno ženo ni drugega boga kakor njen mož. Najpečje dobro delo, ki ga more indijska žena storiti v življenju, je, ako je vsem poslušna svojemu možu. Žena ne sme prej jesti kakor njen mož. Če je mož slabe volje, mora biti žena žalostna, kadar govori o vеди, mora poslušati. Če je dobre volje, mora biti žena vesela. Žena mora preprečiti vse neprijetnosti in težave moža. Gotovo priznavate, da je v takih okoliščinah in po vzgoji k takemu življenju le težko mogoča ločitev.«

»Pri nas,« je nadaljevala gospodična Mehta, »se deklicam res slabo godi. Predvsem je dolžnost žene, da rodi najprej dečka. Ako žena ne rodi v kratkem času, jo pošilja mož v svetišče, in žena mora vso noč moliti. Če bogovi njeno molitev uslišijo, pa porodi deklico, napoči za mlado ženo hud čas, zakaj pri nas deklica nič ne velja. Teh 240 milijonov Indov, ki verujejo v vteleševanje duš, pravi, da pride na svet v podobi deklice samo človek, ki je v

Redna stolica

Leopold

Oglas reg. S. Br. 31430 dne 24. XII. 1935.

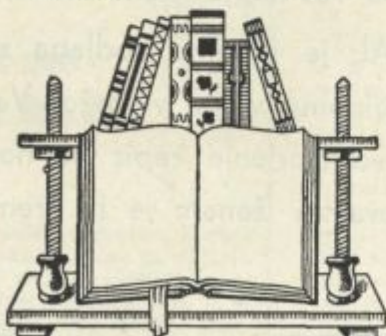
svojem prejšnjem življenju hudo grešil. Ako torej žena porodi deklico, jo mož podcenjuje, zasovraži in čisto celo zapodi od hiše. Taka žena se ne sme potem več v drugič poročiti. Če pa porodi dečka, se zviša pri možu njena cena in vsa rodbina ji izkazuje posebno spoštovanje. In če potem sin po njeni smrti zažge grmado, na kateri leži njeno truplo, je gotovo obvarovana pred peklom.

Naši svečeniki zahtevajo, da poišče vsak oče za svojo hčerko ženina in moža, preden izpolni devet let. Pri nas so pogostni zakoni, kjer je možu šestdeset let, ženi pa devet, da, celo samo pet ali šest let. Aprila meseca leta 1936. je bil izdan zakon, po katerem se deklica ne sme omožiti, preden ne izpolni 14. leta.

V Indiji znata še dandanes čitati in pisati le dva odstotka ljudi. Vendar se pa tudi v izobrazbi izpopolnjujemo. Imamo že 26.682 osnovnih in 26 višjih šol, predvsem ženske šole v Kalkuti, Lahori, Alahabadu in Misori, ki vzgoje okrog 400 indijskih deklet na leto, katerih naloga je, da vzgajajo druga dekleta in jim razložijo, da ne delajo greha, ako se uče. Ženske delujejo lahko tudi v javnem življenju. Seveda bo trajalo še dolgo, preden bo teh vsako leto vzgojenih 400 učiteljic poučilo 170 milijonov indijskih žensk, katerih položaj je brezupno žalosten.» —č.

Najlepši okras sobe je knjižna omara

z lepo in okusno vezanimi knjigami. — Lepo vezavo, od preproste do najfinejše, Vam oskrbi knjigoveznica

JOŽE ŽABJEK
LJUBLJANA, DALMATINOVA ULICA ŠTEV. 10

Telefon 24-87

Izdelava vsakovrstnih trgovskih knjig po naročilu, kakor tudi vseh drugih v to stroko spadajočih del. Lastni črtni stroj.

Le z

DR. OETKER JEVIM
Backinom

Otroški lasje

rabijo posebno nego!

Že pri odraslih lasje zelo lahko izgube svoj sijaj in gibčnost, kako občutljivi so potem žele nežni otroški lasje! Otroški lasje rabijo posebno nežno nego, brez vsake sestavine, ki bi mogla dražiti lase ter jim škodovati.

KAMILOFLOR

Specijalni Shampoo za plavolaske, ne vsebuje alkalijskega.
Daje lasem čudovit sijaj.

BRUNETAFLO

Specijalni Shampoo za temne lase, ne vsebuje alkalijskega,
daje lasem čudovit sijaj.

ELIDA

SHAMPOO

V kinu

Dandanes mnogi obiskujejo predstave v kinu. Tam se lahko razvedrilo, za kino ni treba tako obširnih priprav kakor za gledališče ali koncert. Navadno oblečemo promenadno ali pa športno obleko. Tudi pričeske si ni treba posebej uravnati, ker obdržijo dame v kinu klobuke na glavi, medtem ko se morajo moški odkriti. Dame se odkrijejo le tedaj, če bi njih klobuki zastirali razgled osebam, ki sedijo za njimi.

Kakor povsod, je treba tudi v kinu priti o pravem času, ker je zelo neprijetno, če švigajo med predstavo po platnu sence zamudnikov, ki iščejo sedeže. Pri blagajni se ne prerivaj, pa tudi ne prerekaj z blagajničarko zaradi sedeža. Kako neprijetno je vsem čakajočim, če se še prerekajo: «Nečem te številke, dajte mi sedež v sredi!» ali pa «Ne maram dvanajste, hočem petnajsto vrsto, saj stane prav toliko!» in podobno. Če hočeš izbirati sedeže, pridi po vstopnice takrat, ko ni pri blagajni navala, ali jih pa naroči po telefonu in

jih potem o pravem času dvigni. Do začetka predstave čakaj v veži ali v čakalnici. Ne jemlji s seboj v kino paketov, ker jih nimaš kam odložiti. Moker dežnik moraš pustiti v garderobi, najbolje je, da tam tudi odložiš plašč, ker ga na sedežu preveč zmečkaš. V dvorani poišči takoj svoj prostor in sedi. Nekateri imajo navado, da sedejo na druge boljše sedeže in potlej rade nastanejo neprijetnosti. Če je tvoj sedež zaseden, se ne prerikaj, pokliči slugo «biljeterja», naj on posreduje. Do začetka predstave se ne oziraj in ne razgovarjaj z znanci čez več vrst. Torbico in plašč si položi čez kolena, vendar pazi, da ti vse skupaj ne zdrsne na tla, če se moraš komu umakniti. Če hoče kdo mimo tebe v vrsto, takoj vstani in mu napravi prostor. Če moraš sama mimo koga drugega, hodi tako, da mu ne kažeš hrbta.

Med predstavo ne ropotaj, ne šusti s papirjem in ne grizi bonbonov, ker motijo taki šumi druge obiskovalce, posebno pri zvočnih filmih. Ne delaj glasnih opazk in tudi ne smeš se prehrupno. V večjih mestih, pa tudi v južnih predelih naše države se sme v kinu kaditi, a moraš dobro paziti, da se ne zgodi nesreča. Vsekako je bolj varno, da v kinematografih ni dovoljeno kaditi, kakor je navada pri nas. Kaditi lahko v čakalnici. Med predstavo ne vstajaj in ne zapuščaj sedeža. Kdor bi izbral temo med

predstavo za to, da bi si dovolil kake nespodobnosti, je skrajno neolikan in zasluži temeljito kazen.

Milijon Angležinj preveč

Po zadnjih podatkih, je v Angliji 25 milijonov žensk, in samo 24 milijonov moških. To pomeni milijon žensk, ki so odveč in ki ne morejo upati, da si bodo v svoji domovini dobile moža.

Vlada se tega zaveda in išče, kako bi izenačila to preobilje žensk. Za zdaj kaže, da bo edini izhod njih izseljevanje. V Kanadi in Avstraliji je namreč več stotisočev mladih moških, sinov angleških staršev, ki bi se radi oženili, pa se ne morejo, ker je v teh dveh angleških dominijih položaj prav nasproten kakor v Angliji sami — ondi namreč mladih žensk primanjkuje.

Angleška vlada se že dalje časa pogaja z vladama obeh dominionov, kako bi se omogočilo mladim Angležinjam vseljevanje v dežele, kjer je preveč angleških samcev, ne da bi bili hkrati omalovaževani strogi predpisi o vseljevanju, s pomočjo katerih se dominioni branijo nezaželenih tujcev — čeprav bi prišli iz njihove nekdanje domovine Anglije.

Na Angleškem pričakujejo, da bo to vprašanje še letos rešeno.

Sen vsake ženske!

Popolna lepota, ki jo lahko dosežete s preparati najbolj znane francoske tvornice PARFUMS FORVIL, PARIS. Poudre, Eau de Cologne, Rouge za obraz in neprekosljiva krema. ===

FORVIL

Zastopstvo za Jugoslavijo:
Zagreb, Draškovićeve 12/l. nadstr.

Izrežite ta kupon in ga pošljite nalepljenega na dopisnico s svojim naslovom, pa dobite brezplačen vzorec! Označite barvo pudra!

Samozavestni mali.

Vdovec, ki ima šestero otrok, je pred poroko. Otroci so že praznje oblečeni. Sreča jih soseda in za šalo vpraša, kam gredo.

«Na svatbo gospe Kropivnikove», odgovori najstarejši.

«Koga bo pa vzela?» vpraša soseda.

«No, nas!» se glasi ponosni odgovor.

Obrekovanje.

Srečala sta se dva prijatelja:

«Poslušaj, oženil si se baje z Elo samo zato, ker je podedovala milijon po teti.»

«Bodi no pameten, vzel bi jo bil, tudi če bi ga bila podedovala po kom drugem...»

Različni nazori.

Mali Jožek je prišel iz sobe, kjer je zabijal oče žeblice v steno, in jokal.

«Zakaj jokaš?»

«Oče se je s kladivom udaril po palcu!»

«No, zaradi tega se vendar ni treba jokati, rajši bi se smejal!»

«Saj sem se tudi, pa sem jo dobil.»

ena in dom

*Obdarovati Vas hočemo,
če nam napravite majhno uslugo!*

Decembra meseca imamo velika plačila. Zato se obračamo na tiste naročnice, ki naročnino lahko naprej plačajo, in jih prosimo, da nakažejo do 5. decembra t. l. naročnino za 12 številke «Žene in doma», 10 prilog za kroje in ročna dela in 5 knjig za leto 1938. v znesku 105 din

V dokaz naše hvaležnosti dobe vse te krasno božično darilo.

Izkažite nam to prijaznost in veseli boste našega darila.

Uprava.

1937 ŠTEV. 12
DECEMBER
* LETO VIII *

Januarska številka izide še pred Božičem. Takrat dobte tudi še ostali knjigi: «Kako se negujem» in Gospodinjski koledar za leto 1938.

Noročnice, ki še niso nakazale 37 din za pet knjig, naj to še danes store.

DELAVNIK

Spisala Fani Popova-Mutafova.

onferenca je trajala skoraj do osmih. Poslovala sta se na stopnicah pred gimnazijo.

«Ali prideš kmalu domov?» ga je vprašala žena in stiskala pod pazduho torbo s šolskimi zvezki.

Mož se je zamislil. Pogladil si je utrujeno čelo. Uprl je pogled v tla in rekel negotovo:

«Ne vem. Morda zavijem h »Kroni«, da s Petkom odigrava eno tablo*. Hotel bi se nekoliko razvedriti po tolikem razpravljanju...»

Ona mu ni nič odgovorila, rahlo je pokimala z glavo in krenila proti tram-

vajskemu postajališču. Ustavila se je, počakala nekoliko, nato se je spomnila, da mora še nekaj kupiti, in se je napotila proti šumni, svetli ulici. Nekatere prodajalne so bile že zaprte, druge so imele na pol spuščene rolete. V naglici je izbrala neko prejo, da z njo zašije volnene nogavice svoji hčerki. Bil se je nenadno dvignil leden veter in je naznanjal slabo vreme. Vsak dan so lahko pričakovali snega in otrok je moral biti pripravljen za zimo.

Vse nebo se je pokrilo z gostimi, svinčenimi oblaki. Iznenada so padle težke kaplje, veter ji je lepil mokro listje na obraz, ji kuštral lase pod malomarno pokrito čepico. Ko se je žena bližala domu, se je vedno pogosteje ustavljala in nakupovala hrano za večerjo in naslednji obed. Ko je dospela do vrat, so bile njene roke že tako natovorjene, da je komaj mogla s komolcem pritisniti na gumb zvonca. S hodnika se je razlegnil vesel pasji lajež in otroški glas, ki je radostno vzklikal. Čez trenutek so se vrata naglo odprla in drobno dekletce se je zagnalo proti materi.

«Čakaj! Počasi... Sicer še kaj raztresem. Drži kruh in meso, vzemi torbo! Da ga ne iztakne Bubi in ga poje. Ali si napisala nalogo? Kaj si delala ta čas po obedu?»

Žena se je težko sesedla v naslanjač, si počasi snela čepico, ne da bi jo odložila, si z dlanjo pokrila od dela rdeče in nepriepane oči. Ko je zopet pogledala, se je na tisoče pisanih kolobarjev zavrtelo pred njo.

Hčerka se s šumno razigranostjo stopila v sobo in skočila materi na kolena. Ta jo je krepko privila k sebi, jo poljubila, nato jo je odpahnila z rahlo kretinjo.

«Zlezi s kolen! Pusti me zdaj... Glava me boli. Zelo sem utrujena.»

Deklica je odšla v drugo sobo, nato je prinesla materi zvezke.

«Vidiš, mama... Te naloge ne morem narediti. Toda ali je ta, iz bolgarščine, dobro napisana?»

Žena je premagovala smrtno utrujenost in napenjala poslednje sile, da bi osredotočila zanimanje. Pregledala je zvezke, popravila nekatere pogoške, zapisala izvestne nedostatke. Nenadoma se je lotila šolskih zvezkov; čutila je, kako ji v na pol oslepelih očeh bolešno utriplje, kako ji nekaj plamteč obroč stiska čelo in kako postaja vsa brez volje. Vendar je še nadalje poslušala hčer, četudi so ji njene igrive besede kakor skozi steno prihajale na uho; ta je dolgo ponavljala pesem, katero se je morala naučiti na pamet.

«Ali poslušaj, mama?» je otrokov glas trepetal skozi težko pridrževane solze.

«Poslušam, poslušam», je žena s težavo odpirala oči in dvigala čelo. «Bravo! Prav dobro si se naučila...» se je nasmehnila in iznova poljubila otroka. «Daj, da hitro povederjaš in ležeš, nocoj smo se zelo zapoznili.» V duhu je dostavila: «Ne. Tako ne more iti dalje. Ne več. Najeti moramo dekle. Otroci si zaradi nas ne sme kratiti spanja. In ne sme ostajati sama v hiši. Ne. Tako ne more dalje.»

Pri tem je za trenutek pozabila na trudnost, odšla v kuhinjo, segrela večerjo in jo dala otroku, da je jedel.

* Tabla je neke vrste igra.

Pogledala je na uro. Pripravila je večerjo tudi sebi. Dekletce je žvrgolelo, brbralo, se slačilo in se smejalo. Besede so šle mimo materinih ušes, ne da bi se bile dotaknile njene zavesti. Ta je nehotе prisluskovala le tenkemu glasku, ki ji je razveseljeval srce. Pospravila je mizo, pustila pribor za očeta in mu postavila jed v pečico, da se ne pohladi.

«Čas je že, da ležeš. Daj...»

Toda dekletcu ni bilo do spanja. Hotela se je igrati, povedati vse dogodivščine, si olajšati srce od majhnih skrbi in nadlog. Prinesla je punčko in pokazala njen okrušeni nasek.

«Anka jo je vrgla na tla. Nalašč, samo da jo razbije.»

Mati se je nasmehnila. Tolažila jo je in jo pomirjevala. Obljubila ji je, da ji bo drugi dan med starimi cunjami na podstrešju poiskala kos blaga.

«Mama, ali mi boš dala tudi košček modre svile? Katja bo z njim obrobila zeleno punčino krilo...»

Mati se je jezila. Ah, ta nepridiprav je trikrat zapored napravil en in isti pogrešek. Nepopoljšljivec! Slednjič mu je zapisala zaslužen dvojko. Rdečilo je polnilo zvezke; popravljala je in prečrtavala.

«Mama, ali mi boš dala modro svilo?»

«Ali že ne boš mirovala? Kdaj boš legla?» Mati je otroka nejevoljno in trdo zgrabila za roko, ga peljala do postelje in ga začela slačiti. «Ali se ne sramuješ? Odraslo dekle, a te moram spravljati spat.»

Rdečilo je zopet začelo popravljati, prečrtavati. V tihoti sobe je bilo slišati le enakomerno tikanje ure. Zunaj je veter butal v šipe oken, kakor da bi hotel nekdo s silo vdreti v stanovanje; kakor da bi ranjene zveri zatleglo zavijale v noči. Vsa hiša se je tresla, po stopnicah so begali nagli koraki.

Mati se je trudila s pisanjem. Roka ji je postala nemirna. Srce ji je ledenelo. Vrgla je pero na mizo in prislusnila. Dušil jo je čuden nemir. Vstala je in stopila k otrokovi postelji.

In iznenada je razumela svojo muko. Na otrokovih licih so se še lesketale neposušene solze. Hči je še v spanju grenko krivila ustne, na vekah sta se ji izražali bolelost in užaljenost.

Mati je sedla k nji, prišla njeno od spanja težko ročico, nosnice so ji zatrepetale od pridržanega joka. In je sklenila, kakor že tisočkrat prej, da bo vbodoče premagovala svojo utrujenost in brzdata razrvane živce, da bo posvetila otroku vse svoje zanimanje. Otroku, ki je koprnol po njeni bližini, ki ga je žejalo po njeni besedi in po božanju njene roke.

Zunaj je dež s srditim zagonom oblival okna, mrak je bil poln skrivnostnih, šumečih glasov; zdaj pa zdaj je bilo slišati iz daljave kakor grmenje slapov, nato se je šušur vode približeval, dež je zmeraj bolj srdito in na gosto pljuskal na zemljo, potem je bilo zopet slišati piskanje in stokanje vetra.

Žena je molče sedela ob svetilki in hitela, da zašije hčerkine nogavice. Vedno bolj vznemirjeno je pogledovala na uro. Kako bo prišel v tem neurju, ali se ne bo ves zmočil in se morda prehladil?... Roke so ji naglo delale. A v duši je razmišljala, koliko dela jo še čaka, preden leže: namočiti mora perilo in ga izplakniti v eni ali dveh vodah, da ga potem zalije s kropom. Posoda od obeda še ni pomita in tudi ona od večerje jo še čaka. Poškrobiti mora moževe ovratnike, polikati njegove žepne robce, pripraviti hrano za naslednji dan. A tam na polici se vabljivo beli neka popolnoma nova, še nerazrezana knjiga. Neka tovarišica, mlada, nadarjena pisateljica, ji jo je bila tisti dan darovala. Najrajši bi pustila vse drugo in jo odprla, da se zatopi v druge svetove in ob godbi verzov pozabi svoje majhne, enolične vsakdanje skrbi...

Žena je vzdihnila. Njena tovarišica je imela dovolj časa za pisateljevanje. Bila je še mlada, neomožena, prosta vsakovrstnih dolžnosti. A ona — koliko časa že ni pogledala svojih starih zvezkov? Ni več prelistala svoje prve, majčkene, edine zbirke? Morda leta, morda stoletja so jo že ločila od tiste dobe, ko ji je večina napovedovala svetlo bodočnost, ko so s pohvalo obsipavali njene prve poizkuse...

Veter je potihnil. Čez kratko je škrtnila ključavnica na vnanjih vratih. Žena se je zdrznila in postavila na mizo večerjo, ki se je bila že davno zopet pohladila.

Mož se je nezadovoljen z jedjo jezil in jo porinil v stran. Mrmral je, da je vse razmetano, da se porabi mnogo elek-

trične energije; čudil se je, kaj dela, da je še tako pozno pokonci. Legel je. In takoj zaspal.

Žena je še dolgo potem tiho hodila po sobi, po kuhinji, da bi ne zbudila spečih. Iznova je zakurila na ognjišču, pražila, rezala krompir in čebulo, pomivala lonce in krožnike, s krompom zalivala perilo.

Že zdavnaj je minila tretja ura po polnoči. Slednjič je prišla v sobo. Segla je po lepi knjigi. Roka ji je bila težka, kakor odsekana od trudnosti. V srcu pa so ji neprestano in uporno zveneli vedno eni in isti verzi. Že več dni so jo mučili, silili v izraz, da zazvene v ritmu.

Legla je, vzela svinčnik in papir. Mož se je nemirno premetaval. Prebudil se je, se jezil nad lučjo, mrmral in zopet zaspal.

Čez nekaj minut se je iznova zbudil. Pogledal je na desno, na ženino posteljo.

Ivar Pade:

CUCELJ

Kolikokrat kdo začudeno strmi v dojenčka, ki okopan in ves rožnat leži v posteljici in z največjo slastjo momlja vleče svoj cucelj.

Zakaj, vprašajo nato taki ljudje jezero, ki nimajo pojma, kaj so otroci, zakaj je treba otroku cuclja? V teh prosvitljivih časih. Treba ga je vendar vzgajati po vseh pravilih moderne higijene. Če se dere, ker je lačen, ga je treba nahraniti, če vpije iz drugih razlogov, ga je treba pač previti. Zakaj mu je torej treba še cuclja? Če mu je dolgčas, se lahko igra s svojimi prstki ali pa čeblja sam s seboj, če je že tako velik. Cucelj je torej popolnoma odveč.

Tako modrujejo po svoje. Najbolj moder izmed vseh je seveda oče, ki s cigareto v ustih rešuje ta kočljivi problem.

Imamo pa tudi ljudi, ki hočejo sebe ali druge odvaditi cuclja, namreč kajenja. Moja prijateljica Gerta je že eden takšnih optimistov.

«Ivar,» začne zadnjič, «ti preveč kadiš!»

Ivar je priznal in kimal. Ivar res strašno kadi. Že zjutraj v postelji, preden se zbudi, ga v sanjah obdajajo celi oblaki modrikastega dima. Ko se pa prebudi, se levica kar sama iztegne izpod odeje in seže po cigaretni dozi. Še leže popuha eno izmed teh dragocenih svaljčic.

«Da,» pravi Ivar, «to mora zdaj prenehati. Odvadil se bom.»

Ne mine pet minut, že si nažiga novo cigareto.

«Toda Ivar!» vzklikne Gerta razočarano. «Saj si vendar obljubil, da ne boš toliko kadil!»

«Ah, seveda,» zamrmra Ivar. «Saj je res preneumno!» Vidiš, še sam ne opazim več, kdaj prižgem novo cigareto.»

«Če že ne opaziš več, ali kadiš ali ne, kaj ti je pa potem tega treba?» vpraša Gerta pretkano.

Ivar molči. Kaj naj bi sploh odgovoril? Toda resno si prizadeva, da bi izpolnil, kar je obljubil.

«Od danes naprej bom pokadil samo še po deset cigaret na dan,» oznani slovesno.

Toda pri tem je pozabil na razne okoliščine. Pride, recimo, obletnica dneva, ko sta se spoznala z Gerto. To je treba na dostojen način proslaviti, kar pa brez preljubih cigaret sploh ni mogoče. Potem pride spet kakšna druga obletnica ali kaj podobnega.

Na ta način Ivar ne pride nikamor. Treba bo poizkusiti kako drugače. Odslej bo kadil samo polovičke. Toda polovičke so tako kratke, pa še dva čika ostaneta od ene cigarete, zato si jih lahko človek malo več privoščiti.

In tako Ivar ne pokadi prav nič manj kakor prej.

Ivar je popustil.

Žena je spala s komolcem oprta na vzglavnik, v eni roki je držala list z nedovršeno kitico, a v drugi svinčnik. Nagnil se je nad njo in vzel list. Na njem je stalo:

«Morje ljubosumno skriva biser,
a zemlja v svojih nedrjih zlato.
Srce človeško...»

Nezadovoljna je bila prečtala zadnji dve besedi in jih iznova zapisala. Tako je zaspala.

Mož se je zamislil in sklonil glavo. Nato ji je vzel papir in svinčnik, skrbno zagrnil spečo in pri tem pazil, da je ne zbudi. Ugasil je luč...

Drugo jutro se je v ognjenem dihu sonca rodil novi, mladi dan. Sveži žarki so z veselo nebriznostjo ogrevali stare, neizpremenljive človeške skrbi.

Iz bolgarščine prevedel France Bevk.

To je morda neznajznost.

Toda le zakaj bi Ivar ne smel kaditi?

Zakaj?

Le tu in tam se pokažejo slabe strani te lepe navade.

Tako sta šla na primer zadnjič moja dva prijatelja na izlet. Hodita in hodita, in vsaka minuta jima je bila dragocena in natanko preračunana. Na vrhu bo urica počitka, potem pa zopet navzdol, da bosta še pred nočjo v dolini.

Kmalu bosta na vrhu. Bila sta navdušena in dobre volje. Prvi je dober hribolazec, izkušen, utrjen in postaven, ves vnet za šport. Ura počitka, si misli, tam zgoraj v kakem zavetju na tem čudovitem soncu! In nože so kar same stopale navkreber.

Tudi drugi je vesel. Tudi on ljubi šport. Kar ga pa z magično silo vleče na vrh, ni samo sonce, ampak predvsem mir in na soncu — cigareta. Na vrhu sta.

Oprtnika sta že na tleh, in planinca si globoko oddahneta. Prvi že leži zleknen na soncu, drugi pa kar žari, kajti pravkar si je vtaknil cigareto v usta.

Zdaj pa brž vžigalice, toda kje jih ima?

Nervozno tiplje okrog sebe.

«Morda so v oprtniku. Ni jih! Toda to je vendar nemogoče! Moj Bog, če jih sploh...» Mrzel pot ga oblije.

«Ti je slabo?» ga vpraša tovariš.

«Ne, toda ali imaš morda ti kaj ognja pri sebi?»

«Nimam!» odvrne oni.

«Jaz ga namreč tudi nimam,» izjavi obupano.

«Potem pač ne boš kadil!» reče tovariš brezbrizno.

«Da bi ne kadil?» je vzkipele nesrečnež.

Nenadoma ga je od nog do glave sama odločnost.

«Kako daleč je do prve kočice?»

«Dvajset minut navzdol in dvakrat toliko nazaj.»

Ko se je čez tri četrte ure ves zasopel vrnil, se je njegov tovariš že dodobra odpočil in se nasončil. Toda nič zato! Glavna stvar je zdaj cigareta!

Potem je v naglici zbral svoje stvari in še malo posedel, da si je vsaj malo oddahnil.

Drugi dan pa je zmajal z glavo.

«Le kaj je tega treba,» si je mislil. «Le zakaj!»

Mora biti že nekaj resnice na teoriji tistega zdravnika, ki pripisuje cuclju za dojenčke veliko važnost za razvitje možganskega mešička. Sesanje cuclja ali palca povzroča namreč, kakor trdi on, posebno vibracijo lobanje, ki nenavadno blagodejno vpliva na razvoj za človeško pamet tako pomembnega možganskega mešička.

Tako narava sama skrbi za okrepitev važnih delov organizma, in kar se nam zdi odveč, je morda le modra uredba narave.

Pustimo torej možem njihov cucelj!

Naj kar mirno še nadalje masirajo svoj mešiček.

IZ ŽENSKEGA SVETA

Danska kraljica Aleksandrina, ki ji je zdaj 58 let, je hudo obolela. Morala je na operacijo in njeno življenje je še vedno v nevarnosti.

Holandska prestolonaslednica Julijana pričakuje v mesecu januarju veseli dogodek. Njeni državljani so hoteli njeno dete obdariti, toda kraljica je to odklonila. Zato so se odločili, da obdare namesto bodočega princa vse siromašne matere, ki bodo rodile v istem mesecu kakor prestolonaslednica. Darovi bodo: zibelka in vse potrebno otroško perilo.

Znamke v korist slepih deklet. Odbor gospa za zaščito slepih deklet je izdal znamke po 1 dinar, ki jih bo prodajal v korist slepih deklet.

Egiptovska kraljica, ki je znana kot ena najlepših žensk na svetu, se bo morala pokoriti tradiciji in običajem svoje dežele in po poroki nositi feredžo ter živeti docela haremsko življenje. Tako sta se dogovorila kralj Faruk in vrhovni mufti v Egiptu.

Adela Sandročkova, znana filmska igralka, je nedavno umrla v Berlinu v 74. letu starosti.

Dekleta in žene v Peterbaru v Kanadi so v ondotni tekstilni tovarni pričele stavkati. Ko je policija poskušala preprečiti demonstracije, je nastal pretep. Prav tako so izbruhnili nemiri, ko so nekatere delavke hotele kršiti stavko.

Angleška šola vzgaja aristokrate duha in značaja. Že samo dejstvo, da je kdo vzgojen v Angliji, vzbuja spoštovanje. V čem je bistvo te vzgoje? V tem, da angleške šole ne vzgajajo niti genijev, niti vseznalcev, temveč značaje. Anglež n. pr. le slabo obvlada zemljepis in sploh daje prednost v znanosti Nemcem; vrednost Angleža je v nečem drugem. Anglež je samozavesten, se nikdar ne precenjuje in ne zahteva za svoj trud nikdar več, kakor zasluži. V Angliji je šola bolj zavod za uglašeno družabnost, ker je geslo njihove vzgoje: Vedenje dela človeka. Pod vplivom sedanjih socialnih prilik je izzvala borba za boljše uspehe v življenju tudi tu tekmo in željo po dosegih diplome in strokovne izobrazbe. Visoke šole so odprte vsem tudi najnižjim slojem. Toda v Angliji ni dovolj, da je nekdo iz »dobre rodbine«, pa že tudi sam postane ugleden. Vsak poedinec si mora ta svoj ugled priboriti. Pri tem odloča samo sposobnost. Na tak način pripravljajo angleška šola svoje učence na tekmo, ki jih čaka v življenju. Dela pa to na zelo fin in intimen način. Angleški učitelji se zavedajo, da bodo dosegli uspehe le, če se bodo učenci zanimali za znanost. Zato jim puščajo veliko svobode in upoštevajo tudi individualno zanimanje vsakega učenca. Angleška šola stori vse, da pri vseh svojih učencih razvije posebnega duha, smisel za družbeno in javno življenje. Zato se prirejšajo tekme v svobodnem govorstvu in debate, kjer se razpravlja o sodobnih družbenih in kulturnih vprašanjih. Pri teh debatah često sodelujejo najuglednejši angleški politiki. Na tak način ustvarja angleška družba svojemu narodu ne le aristokrate po krvi in denarju, temveč tudi aristokrate duha in značaja.

V Turčiji je prišel v veljavo zakon o obveznem zdravniškem pregledu kandidata za ženitev, preden stopi v zakon. Pregled izvršujejo občinski zdravniki brezplačno.

Ženske v Meksiki bodo dobile volilno pravico. To obljubo so meksikanske ženske izsilile z gladovno stavko, ki so jo priredile predstavnice vseh ženskih združenj pred hišo predsednika Lazarja Kardenasa.

Otroci izdali časnik. Trije otroci predsednika newyorškega sodišča, najstarejšemu je 11 let, so za časa šolskih praznikov izdajali svoj časnik s politično-socialno vsebino. Najstarejši fant je vodil politično rubriko in bil glavni urednik. Njegov pomočnik je bila njegova devetletna sestra, ki je uredila žensko prilogo. Najmlajši sedemletni fant je vodil ostala dela. List so razmnoževali s posebnim aparatom in ga prodajali po en cent. Med sode-

lavci lista je bil tudi neki vseučiliški profesor. V prvem uvodnem članku je 11letni urednik obsodil politično situacijo na svetu, »kjer dandanes rasto otroci, obkroženi s topovi«. Mala sestra je napisala članek o nedavno izginuli letalki Earhardtovi, a sedemletni brat je razpravljal o vprašanju suženjstva v Ameriki.

Žena nankinškega diktatorja maršala Čang-Kaj-Šeka je zadnje dni sprejela ponudbo nekega londonskega lista in postala njegova dopisnica za Kitajsko. V svojem prvem poročilu o vojnih operacijah svojega moža pravi, da se Kitajci aktivno pripravljajo na razbitje bloкаде kitajske obale, ki so jo izvršile japonske ladje.

500 mladih Kitajk se izobražuje pod vodstvom vdove Sun-Jat-Sena, ustanovitelja kitajske republike, za poseben poklic. One bodo namreč učiteljice in bodo poučevale kitajske vojake v disciplini in ljubezni do domovine ter v vseh socialnih dolžnostih.

Helena Kellerjeva, znana gluhonema in slepa pisateljica, se je vrnila s potovanja po Japonski in Ameriki. Govoreč o vojnem razpoloženju na Japonskem trdi, da japonski narod ne želi vojne, temveč ga k temu vodi neka klika, ki je prišla na površje.

Mednarodna ženska zveza je zborovala minuli mesec v Zürichu. Zborovanju je prisostvovalo 500 delegatk iz raznih držav. Jugoslavijo so zastopale Atanackovičeva, Mira Vodvarka-Kočondova in Mojić-Ivaničeva. Razen znanih pobornic za ženske pravice so sodelovali na konferenci zastopniki Društva narodov, Mednarodnega biroa za delo, komiteja za mir in razorožitev itd. Zasedanje je posvetilo glavno pozornost mladini, ki je prisostvovala zasedanju s posebno delegacijo. Sklepi te konference se glase: 1. da se mora mladina pritegniti k sodelovanju za izgraditev svoje bodočnosti, posebno v kulturnem, socialnem in gospodarskem pogledu; 2. da se upošteva njena težnja po svobodi in demokraciji in 3. da se štiti pravica mladine do življenja, s čimer se obsoja vojna in se zahteva izvajanje mirovne politike.

Danska književnica Karin Michaelisova je poklonila svoje zadnje imetje malim beguncem iz Španije, ki so se zatekli v njeno domovino. O teh otrocih je predaval v radiu v Kopenhagnu Nordal Grig in govoril tako lepo in prepričljivo, da je ganil to dobro žensko, ki sama že dlje časa leži bolna in se nahaja v zelo slabem gmotnem položaju. Njena poslednja dragocenost, biserna ogrlica, ki je vredna okoli 60.000 dinarjev, se bo uporabila za preživljanje 180 majhnih sirot.

Kot častna meščanka mesta Bilina v Češki je izbrana Hana Beneševa, žena predsednika češkoslovaške republike.

Ga. dr. Vera Zlatarev, znana bolgarska socialna delavka, je objavila nenavadno zanimivo študijo o razvitku prostitucije v Bolgariji. V svoji študiji, v kateri se je dotaknila vseh važnejših zgodovinskih dogodkov, ekonomskih in psiholoških momentov in objavila vse doslej izdelane statistike, je ustvarila zares izvrstno delo, ki kaže, kako je treba pobijati to zlo, ki zavzema posebno zadnje časa v Bolgariji vse večji obseg.

Konstanca Ljapčev, podpredsednica Bolgarske Unije za zaščito dece, se je nedavno mudila v Beogradu. Ob tej priliki je našo javnost obvestila o delu svoje organizacije na tem področju. Iz njenega poročila je razvidno, da posveča bolgarska unija največ skrbi vaškim otrokom. Po vaseh se organizirajo kuhinje za siromašne otroke in posebni zavodi za tiste, ki stanujejo predaleč ter bi med potjo zmrzovali in bili tako izpostavljeni raznim obolenjem. Vsaka vas ima tudi otroške jaslice za otroke, ki so zaradi zaplenosti staršev brez nadzorstva. V tem domu je tudi posvetovalnica za matere. Za organiziranje tega nad vse lepega in koristnega dela imajo največje zasluge bolgarski učitelji in učiteljice, ki imajo vsako nedeljo o tem delu posebne tečaje in prejemaajo zanje posebno mesečno na-

grado. Tako je Bolgarski uniji uspelo, da zanesse svoj program v vsako, tudi najmanjšo vas, ker si je vzela za pravilo, da je vaški otrok v prvi vrsti potreben nege in zaščite.

Parlament v Albaniji pripravlja — na kraljevo iniciativo — zakon, s katerim bo prepovedano mnogoženstvo, kakor je bil tudi v marcu tega leta sprejet zakon, s katerim se ženam prepoveduje, da bi nosile kopreno. Prav tako se pripravlja zakon, ki bo ženskam dovoljeval obiskovanje šol, sposobnejšim učenkam pa bo dostopna tudi višja izobrazba.

Pri zadnjih volitvah za holandski parlament so bile ponovno izvoljene tri ženske, ki pripadajo parlamentu že od leta 1912. Med novo izbranimi je socialna demokratka krojačica de Jongova, ki je že dolgo let voditeljica konfekcijske delavske strokovne organizacije.

Službena veččakinja v francoskem mini-

nistrstvu Rasdevantova je bila nedavno pozvana za profesorja prava na univerzo v Lyonu. Tega mesta pa ni nastopila, ker se je malo prej poročila s svojim bivšim predstojnikom, ministrom trgovine Pavlom Bastidom. Zdaj je Bastidova, ki je znana in upoštevana strokovnjakinja v mednarodnem trgovinskem pravu, imenovana za šefa kabineta v ministrstvu svojega moža.

Rooseweltova, soproga predsednika Zedinjenih držav Amerike, se je javno in borbeno zavzela za izboljšanje položaja ameriških gospodinj. S tem je vzbudila v Ameriki precejšnjo pozornost. Ona zahteva, da se mora dati gospodinjam stalno plačo, ki bi bila podobna plačam žensk poradih. Prav tako bi morala dobivati plačo tudi dekleta, ki pomagajo materi pri gospodinjstvu. Razen tega bi se moral uvesti tudi osemurni delavnik.

943 žensk sodnic je v Sovjetski Rusiji. Od tega je 66 članic Najvišjega sodišča.

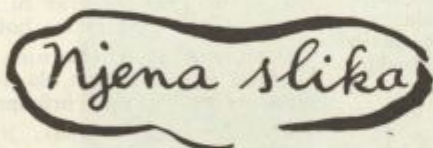
JE TO ČLOVEŠKO?

Hudi časi so in težko je govoriti o človeškosti, ko se bombardirajo in rušijo milijonska mesta — Madrid na zapadu, na Daljnem vzhodu pa Šanghaj, kjer padajo letalske bombe na bolnice, označene z rdečim križem, in ko se strelja na ladje z begunci, ko prežijo podmornice brez praporov s torpedi na nič sluteče neoborožene tovarne parnike in ko udarjajo granate v meščanske stanovanjske hiše; v dnevi, ki so videli, kako se rušita Guernico in Brunette, kjer ni ostal kamen na kamnu, dasi sta bili to gnezdi brez vojaškega pomena; v dnevi, ko se ne prizanaša gradbenim spomenikom, niti vodo-vodom, ki dajejo mestom najnujnejši pogoj življenja.

Toda so stvari in dogodki, ki imajo simboličen pomen.

Takšno je bilo prekrasno Svetišče človeškosti v Osaki, v japonskih Benetkah. Leta in leta so ga obiskovali pobožni romarji, ki so menda videli poslanstvo Japonske drugje kakor v uveljavljenju prenašanega Monrojevga nauka «Amerika Amerikancem» s težkimi topovi in letalskimi bombami, da bi pripadla Azija krvavemu bogu vojne. To svetišče človeškosti je bilo zdaj prodano kakor staro železo trgovski oboroževalni trdki, ki uporabi železo simbolično — za grajenje vojnih ladij. Za sto petdeset tisoč dolarjev, kakor poročajo ameriški listi. Svetišče človeškosti, svetišče človeške ljubezni je za sto petdeset tisoč dolarjev surovina za grajenje bojnih ladij.

M. Mek:

enem izmed mestnih okrajev so jo vsi poznali. Pobožne matrone, ki so z molitveniki hitele v cerkev, so se je ogibale, da bi se ne dotaknile njenih umazanih cunj.

Bila je revna beračica, toda vendar so imele z njo usmiljenje. Malokdaj je padel v njeno zarumenelo in mršavo dlan novc za pet in dvajset par, pa še tega je navadno

daroval tisti, ki je slučajno zašel v ozko ulico v tem mestnem okraju.

Tisti, ki so jo poznali, je niso nikdar podpirali. Tako se je vlačila po ulici, sključena, prezeblja, z zgrbančenim obrazom. Ta in oni, ki jo je srečal, se je spomnil, da jo je nekoč videl mlado, mično, svežo in bogato oblečeno. Trije ali štirje samomorci, izvršeni zaradi nje, so jo obdajali z vencem zaničljive slave.

Njen izvoljenec se je čutil neizmerno srečnega, povsod so zrl zavistno nanj. Zmeraj je bila hladna, brez srca in brez globljega čuta. Huda bolezen pa jo je priklenila na bolniško posteljo in ji vzela njeno mikavnost. Njena postava se je nagnila k tlom, polt ji je orumenela, oči so izgubile prejšnji lesk.

In tako je šla naglo starosti in bedi nasproti...

Bila je preveč neumna, da bi si bila zagotovila mirno starost.

Beračila je, in svet je bil vendar velikodušen, ko ji je zdaj pa zdaj stisnil nekaj par v nastavljeno pest.

Stanovala je v borni sobici. Domače živali prebivajo tudi tako, včasih morda še bolje, če imajo dobrega gospodarja. To je bil nekak brlog; namesto sten so bile stare deske, tal in stropa sploh ni bilo. Skozi dve ozki špranji v vratih se je videlo na ubožno ležišče, slamo in cunje, še mize ni imela, niti vrča za vodo.

V tem brlogu je zbujala čudno pozornost velika slika, ki je visela na steni v krasnem okviru. Kadar so bila vrata

odprta, si lahko videl sliko prelepe žene. Klasične poteze, na pol zaprte modre oči, polne prav posebnega čara, ustnice so se smehljale. V svetlih laseh je žarel diadem iz dragih kamnov in vrat so krasili dragoceni biseri.

To je bila njena podoba. Mlad, nadarjen slikar se je bil zaljubil vanjo. Bila mu je zelo milostna, da mu je sedela za model. Slikar je slikal še eno podobo naskrivaj zase. Ta lepa slika je bila edini spomin na preteklost.

Stara brezzoba beračica je po cele dni gledala zali obraz. «To sem bila nekoč jaz,» je govorila sama pri sebi, «to sem bila jaz...»

Če je šel človek mimo stanovanja, je pri odprtih vratih videl sliko in beračico pod njo. Marsikdo je vstopil, občudoval sliko, prebral slikarjev podpis in jo hotel kupiti. Toda starka je zmajala z glavo. «Ne, ne, te slike nikoli ne prodam. Mož, ki je napravil to sliko, je bil tisti čas najslavnejši slikar.» Mecen umetnosti je primikal stodinarske bankovce, da bi dobil mojstrsko delo v last. Starka, ki je umirala od glada, pa je bila nedostopna za vsako ponudbo. «Tisoč dinarjev!» — «Ne dam!» — «Dva tisoč!» — «Ne, ne!» — «Koliko torej hočete?» — «Nič, za nič na svetu je ne dam.»

Prijatelj umetnosti je odšel, a čez nekaj dni se je vrnil. «Veste, stara gospa, imel bom škodo — slika ni toliko vredna, toda dam vam zanjo tri tisoč.» — «Ne, ne dam je.»

Nič na svetu je ni moglo pripraviti do tega, da bi prodala sliko. Videč, da se ljudje poganjajo za njen zaklad, je noč in dan stražila svojo sobico.

Nenadno je zbolela. Ni mogla zapustiti postelje, da bi si priberačila kosček kruha. Čutila je, da bi od lakote umrla, zato je sklenila, da vendar proda sliko. Vzela je sliko iz okvira ter prodala okvir, da bi se mogla za silo preživljati. Toda bolezen je ni hotela pustiti. Če je hotela obdržati dušo v telesu je potrebovala denar.

Ampak kje naj ga vzame? Sklenila je, da umre. Vedela je, da umira od lakote. Uvela, žolta kakor jesenski list, ki se veter tepe zanj, je živela življenje, kar ji ga je še ostalo.

Neki večer je prišel sluga. Ležala je brez duha na slami. Bila je mrtva — že nekaj dni.

S hrbotom se je naslanjala na zid in noge je imela podse skrčene. Njena glava, nekoliko sklonjena, je bila z obrazom obrnjena k steni, na kateri je visela njena slika brez okvira...

Oporoka

ko se je Linda zavedela, da je njen mož mrtev, ji je šinila v glavo jasna misel: umrl je brez oporoke. Za Lindo ni prav za prav nič pomenilo, da je bil Robert tako strašno bogat in da bo ona zdaj najbolj deležna dediščine.

To ni zategadelj nič pomenilo, ker se Linda ni mogla sprijazniti z mislijo, da bi se s kom delila. Robert je imel mnogo sorodnikov in večina njih ni živela v najboljših razmerah. Ti se bodo kakor jastrebi vrgli na to, kar je ostalo po Robertu Wainwrightu, in bodo dobili, kar je najhujše, precejšnji del bogastva, ki si ga je Robert nabral.

Te misli so se podile druga za drugo po Lindini glavi, ko je stala in zrla mirni obraz svojega moža. Ležal je tako, kakor je imel navado ležati v spanju, vznak, s prekrižanimi rokami na prsih. Edina razlika je bil zdaj otrpli obraz, podoben maski, in čudno bleda barva polti. Tako ga je dobil pravkar Logan, ko ga je prišel buditi k zajtrku.

«Zdi se, da mu je hipoma otrpnilo srce», je rekel Logan s priučeno vljudnostjo kakor zmeraj. «Ali naj pokličem zdravnika, gospa?»

Linda je sklenila roke in za hip stisnila zobe, da bi ne izdala svoje razburjenosti. Bili so trenutki, ko je znala biti zelo prijetna, toda ta trenutek ni bil tak.

«Oporoka,» je neprestano premišljala, «oporoka bi morala biti — mora nekje biti! Njegova vdova sem; vse do zadnje pare mora biti moje.»

Glasno pa je odgovorila: «Zdravnika? Ne — notarja potrebujem!»

«Ampak, gospa,» komornikove gladke, počasne besede so tekle kakor težko olje, «vaš soprog je mrtev.»

Nekje zadaj v njegovih očeh se je neznan zabiskalo. Nikakor ni pomislil tega moža, ki je tako mirno ležal pod odejo. Robert Wainwright je živel svoje življenje in ga užival, kolikor ga je najbolj mogel.

Njegova edina napaka je bila, da se je vdrugič oženil — s tole nežno stvarco, ki ji je ime Linda. Bilo je očitno, da ga je vzela zaradi denarja, in prav tako očitno je bilo v tem trenutku, da je mislila zdaj, ko je umrl, edinole na njegov denar.

Linda se je hipoma obrnila ter odšla iz sobe. Ko je stopala čez prag, se je čez ramo ozrla na Logana.

«Pojdite z menoj!» je rekla. «Govorila bi rada z vami, Logan.»

Sel je za njo in zaprl vrata za seboj. Ko je prišel na sredo sobe, si je ona že prižigala cigareto.

«Seditel!» mu je ponudila naslanjač. «Hvala, udobneje se bom počutil, če bom stal,» je zamomljal Logan. Njegov glas je bil zdaj čisto drugačen in v nje-

govem vedenju je bilo nekaj skoraj žaljivega.

To ni bilo prvič, da je hotela Linda z njim govoriti. Bilo je nekoč nekaj, kar se je tikalo nekakega weekendu in nekega plavalnega mladeniča, kar je Logan tedaj izravnal. Iz pisma, ki jih je na srečo vzel iz stanovanja tistega gospoda, Ne zato, da bi se bil Logan brigal za Lindine težave, ampak zato, ker je dobil za to lepo nagrado.

Zdaj je stala in gledala nanj, kakor da snuje svoje misli in neznan sklep. Potem je izpregovorila:

«Ali bi se zanimali za deset tisoč dolarjev?»

«Zakaj pa ne!» je odgovoril Logan in čakal.

«Lahko jih dobite brez posebnega truda,» je naglo rekla.

«Še zmeraj se zanimam zanje, gospa.»

Šele zdaj je začela res govoriti, tako da so se besede valile druga čez drugo. Logan je poslušal, njegova radovednost je prehajala v začudenje. Nihče ni mogel slutiti, kaj je ta žena nameravala in kaj je hotela, da bi storil zanjo.

«Celo podobni ste mu,» je nadaljevala Linda, «ista velikost, isti izraz v obličju, isti nekoliko osiveli lasje. Prijatelji, ki so nas obiskovali, so večkrat to trdili. Kako lahko bi se dalo to narediti. Roberta odneseva v drugo sobo, potem za grneva zastore, obraz bo skoraj zakrit z odejo. Notar ne bo poznal, da niste moj mož. Razen tega bom prosila, naj pride sem kdo izmed mlajših notarjevih uradnikov. Ti so videli Roberta kvečje mu od daleč. Vi mu potem rečete, naj napiše oporoko, ki me postavi za univerzalno dedično vsega premoženja.»

«Razumem,» je dejal Logan. «In za to — hm — malo uslugo dobim deset tisoč dolarjev. Ni res?»

«Da,» je potrdila Linda.

«In če naju ujamejo?» je čez nekaj časa vprašal.

«Ne bodo! Vsakdo ve, da je imel Robert srčno hibo. Nagla smrt se v tem primeru ne bo smatrala za nekaj nenavadnega, niti se ne bo čudno zdelo, da je napravil oporoko v teh okoliščinah. Nihče nama ne bo nikoli prisodil takšne ga poguma.»

«Morda ne,» je premišljal Logan in blodil z očmi po sobi. «Navsezadnje gre za lepe denarce.»

Lindine obrvi so se skrčile.

«Samo nekaj me skrbi,» je nato rekla. «Podpis — mislite, da bi ga mogli vi dobro ponarediti?»

«Dajte mi enega izmed podpisov gospoda Wainwrighta, da poizkusim,» je zaupno odgovoril Logan. «V teh rečeh sem bil včasih spreten. Razen tega se razlika zmeraj lahko pripisuje onemoglosti bolnika.»

«Imenitno!» je zavriskala Linda. «V pisalni mizi dobite vse, kar potrebujete. Jaz pa bom telefonirala notarju.»

Franklin Parker iz družbe Parker, Seacoast et Burton je sam odgovoril na Lindin klic. To je bilo njej nerodno, zlasti ker je on vedel za vsa Robertova pravna vprašanja in je bil tudi njegov prijatelj.

«Pridem takoj sam,» je odgovoril Lindi.

«Oh, ne!» je vzdihnila Linda. «Ne morete — res ne morete. Veste, Robert — Robert mi je naročil, naj zahtevam enega izmed mlajših koncipientov. Bil bi zelo razburjen, ko bi vas motil v marljivem delu zaradi tako neznatne reči. Te dni se tako hitro razburi, gospod Parker, in to ni dobro zanj.»

«Ampak jaz bi ga rad videl,» je vztrajal Parker. «Morda bi ga kaj izpodbudil in potolažil.»

«Ko bi prišli danes, ne verjamem,» je odločno odgovorila Linda. «Rajši počakajte do jutri ali do po jutrišnjem, pa ga samo obiščite!» je veselo dodala. «To ga bo gotovo razveselilo.»

«No — dobro, morda je res tako bolje. Ljudje so včasih, kadar jim ni dobro, zelo občutljivi. Pošljem vam torej mladega Burtona, sam pa pridem dan ali dva dni pozneje.»

Linda je komaj zadušila vzdih, tako ji je odleglo.

Vse drugo je bilo zdaj že prav lahko. Logan je ležal v postelji v sobi, ki je bila dovolj zatemnjena. Linda je hodila nervozno sem in tja in čakala, da pride notar.

Ko je Burton slednjič prišel, je Linda z zadovoljstvom ugotovila, da mož prav dobro ustreza. Zbrala je vso svojo ljubeznivost ter vse, kar je vedela in znala, strnila v en sam lep nasmeh. Toda malo nato se ji je čelo pomračilo in oči so ji začele plašno gledati.

«Ne utrujajte ga, prosim, je resno boslan, veste. Prav za prav bi ne smel nikogar videti, toda ni me hotel ubogati.»

Burton se je ozrl v njen lepi obraz. Linda si je prizadevala, da bi bila v tem hipu res na vso moč prikupna.

«Ne bom ga utrujal,» ji je zatrdil. «Nikar se ne bojte, gospa Wainwrightova.»

Mladi gospod je stopil v Robertovo spalnico in čes, ko se je ondi mudil, se je zdel Lindi cela večnost.

Hodila je po sobi in trgala čipke s svojega žepnega robca. Nič se ne more zgoditi, si je prigovarjala. Logan je bil preveč prebrisan. Tudi kadar bo treba podpisati, — ne bo zgrešil.

Slednjič ni mogla več strpeti; približala se je oprezno vratom, za katerimi se je odločala njena bodočnost. Napenjala je ušesa, da bi ujela kako besedo. Slišala je jasno Burtonov glas, ki se je upiral.

«Ampak, gospod Wainwright — tega vendar ne boste storili —»

Linda se je v duhu nasmehnila. Toda takoj nato je ostrmela in prebledela. Jasno je čula, kaj je govoril Logan.

Rekel je: «Je že čisto prav tako, gospod Burton. Prosim, le zapišite: Svoji ženi zapuščam znesek desetih tisoč dolarjev. Ostanek svojega premoženja volim in zapuščam svojemu zvestemu Loganu, ki mi je bil vedno zvest službenik.»

Dvojček v zrcalu

Recept za zakon

Že več ko pol ure se je prestopal Alan na oglu Wallstreeta, toda Betsy še zmeraj ni bilo. Spočetka je čakal potrpežljivo, da, celo s smehljajem na ustih, kakor se spodobi mladeniču, ki ga je dama iz dobre družbe sama povabila na sestanek. Zdaj je pa nekoliko nervozno pogledoval na svojo zapestno uro, češ, morda Betsy sploh ne bo, morabit ga je le za norca imela.

«Res, ženske so umu nedosežne!» je zamrmral v sončni dan. «Včeraj me je še prosila, naj pride in točno, zdaj me pa pusti, da čakam, in se mi morda celo posmehuje...»

Alan je prebral že vse plakate, potem pa si je krajšal čas z zlogovanjem najbolj oddaljenih napisov trgovskih tvrdk, da bi preizkusil svoj vid; pri tem ni nikoli pozabil pogledati v smer, od koder bi se morala pripeljati Betsy. Enkrat je že malone ogovoril damo, ki je bila Betsy zelo podobna.

«Vrag!» je pomislil Alan razgorčeno in krčevito stisnil zobe.

Zdajci je začutil, da se ga je nekaj na ramah dotaknilo, in se je hitro obrnil. Ves je bil zmeden, ko je ozrl za seboj Estello, tisto Estello, ki je nanjo že skoraj pozabil.

«Ah, dragec!» je zaklicala. «Kako dolgo te že nisem videla!»

«Še tega je bilo treba!» si je mislil, medtem ko je Estello vljudno, a hladno pozdravil.

«Kar verjeti ne morem, da si to res ti!» je dejal, ker ni bil zmožen reči kaj bolj duhovitega.

«In vendar sem to jaz, Alan,» je rekla tako sladko, kakor je le mogla. «Toda nočem te motiti, gotovo čakaš na kako damo?»

«Ah, ne,» je odgovoril Alan, «samo vedel nisem, kam bi šel, pa sem tukajle preišleval, kam bi nameril svoj korak.»

«No, jaz bi vedela za prijeten kraj. Ali se še spominjaš na trenutke, ki sva jih predavnim časom preživela v Hydeparku?» Estella se je zgovorno zasmejala in Alan jo je prijel pod pazduho, ne da bi zinil besedico.

«Estella mi bo hvaležna, da pojdem z njo, čeprav sem se nekoč naglo in brez pojasnila razšel, je pomislil spotoma v avtobusu ter čutil, da ji izkaže dobroto, ako gre z Estello. «Vzlic temu, da sem jo užalil, hoče biti v moji družbi, ona druga pa, ki se mi je bila ponudila, me prezira. Naj bo, Estella, igral bom danes popoldne plemenitega človeka — ker Betsy ni bilo, in popoldne je še dolgo...»

«Imaš mnogo dela, Alan?» ga je vprašala Estella s svojim mehkim, ljubeznivim glasom, ki ga je imel nekoč tako rad.

Alan je oživel. Zanimanje za njegovo delo je potisnilo vse drugo v ozadje — tudi Betsy in njeno brezobzirnost.

«Imam že svojo lastno pisarno,» je rekel in sram ga je bilo, ker ji je pokazal to sporočilo.

«Kako ti čestitam!» je iskreno zaklicala. Estella, ne da bi pokazala, da bi

mu morala to prav za prav zameriti, «in imaš že dosti klientov?»

«Le pomisli, Dol Mustews je prišel k meni, da bi pokrenil ločitev z njegovo ženo!» je rekel in oči so mu zažarele. «In zastopal bom tistega slovečega zdravnika, kateremu so ugrabili gangsterji dvanajstletno hčerko, in potem...»

«Mislim, da bo Toma Derfloia razneslo od jeze,» se je navduševala Estella.

Alanu — ki sicer ni ljubil takšnih izrazov — so se oči še bolj zaiskrile od veselja.

«Ah, da, strašno mi je nevoščljiv!» in začel je Estelli nazorno kazati Tomov obraz, ko je ta zvedel o zastopstvu, ki ga je Alan te dni prevzel.

Estella se je od srca zasmejala.

«Vsa lepša si postala!» je dejal nenadno Alan.

«Nič se ne ne dobričaj, Alan!» se je odločno branila Estella.

«In pomladila si se!» je nadaljeval Alan.

«Če bi bil dober računar, bi moral priznati, da mi je eno leto več, odkar se nisva videla.»

Prišla sta do Hydeparka.

Moč navade ju je privedla tja, kjer jo je pred dvema letoma prvič poljubil in ji razodel, da jo ljubi.

«Ali se še spominjaš?» ji je ganjen zašepetal.

Estella je molčala.

Njen molk mu je izsilil vprašanje:

«Imaš prijatelja?»

«In če bi ga imela?» je vprašala lahno.

«Nič...» je rekel Alan v zadregi, «nič, pa bi ga imela... Prav grdo sem te takrat pustil, reči moram, da je bilo to neotesano... zbežal sem od tebe skoraj kakor paglavček...»

Šla sta vstric in Alan je gledal njene temne kodre, ki so se spuščali na beli tilnik.

«Tega bi ne bil smel storiti,» je govoril na pol glasno, «še dolgo me je bilo potem sram... grdo, grdo, sem ravnal...»

Estella se je pripognila ter pobrala s tal utrغانo cvetico, ki jo je nekdo pohodil.

«Pa še nekaj, draga» — Alan hipoma ni mogel razumeti, kako mu je bilo mogoče živeti brez nje celo leto — «danes... danes sem se ti zlagal... čakal sem neko žensko in tebi sem hotel to zatajiti, toda kakor vidiš, ti moram povedati resnico, četudi se mi boš morda smejala, ako ti priznam, da sem čakal zaman...»

«To mi je zelo žal, Alan,» je žalostno rekla Estella.

«Žal?» je osupnil Alan, «žal, da sem čakal zaman...? Ti dobra duša, razumem te — ti me nisi nikoli pustila, da bi te čakal, vselej si bila na sestanku prej ko jaz... bila si mi tako vdana... Po lastni krivdi sem te izgubil...»

Nekaj časa je čakal, ali bo Estella začutila iz njegovih besed, da si on — Alan — ničesar bolj ne želi, kakor da bi mu Estella pokazala, da bi rada ob-

novila vso lepoto tistih časov. Toda Estella je molčala dalje.

«Rad te imam, Estella! Zdaj šele vem, kaj sem izgubil, ko sem te izgubil... Ne vem, kaj bi dal, ko bi se spet vrnila k meni...»

Stisnil ji je nežne prste, s katerimi se je nekoč igral in katere je včasih poljubljal kar po četrto ure.

«Čutim, da tebe ne more nadomestiti nobena ženska, Estella,» je sanjaril in se otožno smehljaj, «nič lepšega se mi ni moglo danes prigraditi kakor to, da si me nagovorila. Da, spočetka sem ti bil hladen, odmerjen... a zdaj, Estella, zdaj vidim, kako neverjetno sem grešil, kako sem bil zaslepljen... Ah, ljubica, samo namigni, da tvoja čustva zame še niso čisto izprhnela, da bi se še mogla vrniti k meni...» — Alan si je z dlano obrisal razpaljeno čelo — «mi stati ob strani kot moja žena...»

Estella je obstala.

«Nočem jemati tvojih besed resno, Alan,» je dejala odklonilno, «prenagril si se zaradi okolnosti, da hodiš prav po tistih potih, po katerih sva hodila nekdanj. Ne ljubiš me, Alan, verjemi mi, ti ljubiš samo spomine!»

«Jaz — da ljubim samo spomine?» se je ustrašil Alan. «Ampak, ljubica, saj se vendar dobro poznam... toda ti, Estella, ti me bržčas nimaš več rada...»

Estella je spet molčala in Alan je rekel:

«Hočem te zopet vrniti najini ljubezni. Potrudil se bom, da popravim vse grdo, kar sem ti storil, da izgladim vse ovire, ki govore zoper mene... Boš zadovoljna z menoj, Estella?»

«Potem,» je odgovorila Estella s svojim otroškim, nedolžnim smehljajem, «potem še enkrat poskusiva.»

«Ne poskusiva, Estella,» je resno rekel Alan, «podava si roke za vse življenje.»

Ko je prišla Estella domov, je skočila k telefonu, še vsa omamljena od Alanovih besed.

«Si ti, Betsy?» je kar zavriskala v telefon. «Potem mi lahko čestitaš. Imenitno je to uspelo... ah, hvala ti... ampak zdaj izpolnim tudi jaz svojo dano obljubo... Toda seveda, povabim Freddyja na sestanek in ti ga potem nagovori takole, recimo, čez pol ure. Vesel bo, da se sploh kdo zmeni zanj, in potem boš videla... Kaj...? Recept? Kakšen recept neki...? Ali si hodila z njim tudi v Hydepark? Torej pojdi z njim spet tja in molči, molči ter ga pusti, naj on govori. In če ti bo sreča mila, me zvečer pokliči, čakala bom pri telefonu...»

R. Brill.

Negovana lepota

Domača kozmetična sredstva

Ženske, ki živijo zmeraj na deželi, rade tožijo, da so prikrajšane za iznajdbe mesta, za kozmetična sredstva, za frizerje itd. V resnici pa so v tem pogledu na boljšem kakor ženske v mestu, samo ne zavedajo se tega, kar jim nudi podeželje. Njih delo na deželi v svežem zraku je morda naporno, toda vedno bolj zdravo kakor delo žensk, ki žive v mestnih hišah. Kaj drugega je

na primer takšno gorsko sonce, ki ga uporabljamo v mestu kakor nadomestek za pravo sonce, ki ga imajo ženske na deželi v izobilju?

Izvrstno kozmetično sredstvo je na primer surovo mleko. Prav dobro se obnese umivanje obraza v mehki vodi z mlekom ali pa v soku kumar ali pa če si namažete obraz s svežimi jajci. To imajo vendar tudi podeželske ženske, kadar hočejo. Namesto dragih krem lahko uporabljajo za masažo obraza maslo. Tudi umivanje s kamiličnim čajem je koristno, seveda ne vsak dan. In če gredo z obrazom pod prho poletnega dežja, je to boljše kakor masaža.

Posušeno lipovo cvetje in posušene kamilice so vonjivi in poceni dodatki za kopel. Glavo si najbolje umijete z deževnico, v katero nalijete močnega kamiličnega zvretka. Po zelenjavi in sadnih sokih je polt zdrava in lepa, in vse to je mnogo boljše, če si pripravimo same, kakor če moramo kupovati v tovarnah.

Delo na vrtu je boljše kakor vse ritmične ali telovadne šole. Kadar plečemo, se pripogibamo in zgibljemo ter urimo pas. Pri zalivanju urimo roke in noge. Hrbet in oprsje najlepše telovadi, kadar trgamo sadje z drevesa. Zlasti pa in najbolj nam koristi sveži zrak in sonce, ki ga imamo na deželi zastoj.

Sally je stopila iz voza cestne železnice in se nekaj časa pomišljala. Rada bi bila šla v avtomat na čašo hladilne pijače, preden se napoti po beli vroči cesti k mali vili, kjer je živela z bratom in njegovo rodbino. Toda videla je v avtomatu polno mladih ljudi, veselih in živahnih...

In vsi so bili v dvojce... zmeraj on in ona... kakor nalašč danes... in vsi so bili tako srečni! Ne... ni jih mogla gledati.

In tako je potegnila nekoliko bolj s čela svoj mali klobuček, ki ji je sedel na zlatih kodrih, in zavila proti vili, ki se je od daleč svetila skozi temno zelenje dreves. V roki je imela majhen zavitek; kupila je punčko za svojo malo nečakinjo. Ampak ravno danes je bilo toliko ljudi zunaj. Bilo je lepo poletno popoldne, možje so škropili po vrtovih ob cesti, žene so se bile prišle pred vrata pogovarjat s sosedami — zdaj pa zdaj jo je kdo poklical ter se hotel malo pogovarjati z njo. Gotovo so se vsi čudili, da gre tako sama, bržčas so si mislili, da se je utegnilo nekaj zgoditi med njo in Danom...

Kako je vse to neumno! Sicer pa, ali vedo ti ljudje sploh kaj o tem, da Dan ne prihaja več k njej, da se ne vozi več gori po cesti v svojem starem avtu in ne trobi več veselo pred njih vilo, dokler se ona ne prikaže. Saj je vendar smešno, da bi bili to opazili! Saj — če se ne vozi ponjo Dan, se pa vozijo drugi, na primer Dick s svojim krasnim luksuznim vozom in Pat, zmerom tako elegantno oblečen, kadar jo pride vabiti na ples.

Toda kaj vse to pomagal! Vsi drugi ji niso nič, le Dan — in ta se že tako dolgo ni pokazal. Kadarkoli zazvoni telefon, teče k njemu in srce ji močno utripa, toda na drugem koncu se ne odzove tisti veseli, razsmejan Danov glas...

Ko bi le ne bilo tega njenega zoprnega ponosa — že davno bi bilo lahko med njima vse v redu! Ko bi le mogla dvigniti telefonsko slušalo in mu reči, da ni mislila tako hudo takrat, ko sta se sprla. Toda ne more se vendar ponižati! Ne — on mora priti prvi, on mora prositi oduščenja...

Bala se je seveda — in pri tej misli ji je srce boječe razbijalo — da Dana ne bo nikoli več... On je bil še bolj ponosen kakor ona. Svojo plavalaso glavo je nosil pokonci, odšel je iz njenega življenja z odločnim zmigom svojih širokih ramen. «Če mi boš kaj hotela,» ji je takrat hladno dejal, «veš za mojo telefonsko številko.»

No seveda, vedela je zanjo! Ta številka je bila tako čudna, da se ji je Dan sam smejal — «Faifax 0007». Dan se ji je zmeraj posmeheval, češ da pomeni to v govoru številke: «— Oh — oh — oh sedmica! Oh — oh — oh sreča!»

Nina Namut:

HUDO OSUMLJENA

Filip je po strani opazoval, kako se bliža deklica izložbi draguljarske trgovine. Prihajala je vsak večer, vselej, kadar je aranžiral izložbo. Iz več razlogov ga je začelo to vznemirjati.

Segel je s kleščicami v skledico z rubini, vzel enega ter ga položil na baržunasto podlogo. Stopil je korak nazaj ter strokovnjaško opazoval svoje delo. Danes je res veselje gledati to izložbo — si je mislil. Saj je moral celo stari Korun, Filipov gospodar, priznati, da so njegove izložbe najlepše, kar jih je kdaj videl.

Deklica je pozorno opazovala njegovo delo, kakor vsak večer. To ga je motilo. Kadar se je ozrl na njene ust-

nice, niso bili rubini več tako rdeči, in kadar se je zagledal v njene oči, so safirni hipoma ugasnili.

Izkušal se je osredotočiti na svoje delo, a zaman. Kadarkoli so se srečale njune oči, se mu je nasmešnila. Filip se v njej ni razpoznal. Menda se vendarle moti. Saj je bolj angel kakor pomočnica tatov... Toda zakaj le prihaja vsak večer? Stresel je z glavo in postavil velik diamant na sredo baržunaste podloge. Saj je vendar že tolikokrat slišal, da pošiljajo tatovi lepa dekleta na ogleda...

Ko je prišel drugi dan v trgovino, mu je stari Korun pomolil časopis pod

Da, to številko je poznala. Saj jo je nešteto krat klicala, vsak dan, vse dotlej, dokler se nista sprla. Ampak zdaj je ni mogla poklicati, čeprav so ji lica že pobledela in je shujšala od samega čakanja, kdaj jo bo Dan poklical...

In tako je prišla v žalostnih mislih prav do vile. Vzdihihnila je in odleglo ji je, ko je stopila v senčno vežo s te poletne vročine in od klepetavih ljudi. Snela je klobuk z glave in sedla utrujena v naslanjač tik telefona.

Zgoraj v kopalnici je veselo čofotala njena mala nečakinja Nelly; slišala je celo njen srebrni glasek. Zdaj ji ne more dati punčke, zato je položila zavitek na mizico tik sebe.

Iz kuhinje so dišale jagode — in ta vonj jo je bodel v srce. Jagode v kuhinji — to je prej vedno pomenilo Dana. Njih kuharica je znala pripraviti toliko jedil iz jagod — in jagod je bil ves vrt poln — tako da je bilo treba prej samo poklicati: «Dan — danes imamo jagodov kolač! Pridi k nam!»

Telefonski imenik je ležal poleg nje na mizici; nehotе ga je vzela v roko ter odprla prvo stran.

Potem je poskočila, se nagnila nad mizo s telefonom — in si roko tiščala na usta. Tu sta bili dve zaznambi... ena za njeno svakinjo: «Mrs Collins — klicati Mrs Percyvo — Adams 9932», in potem: «Sally — klicati Faifax 0007.»

Oh — oh — oh — sreča!

To je bilo jasno — čisto jasno. Klical jo je torej, oglasil se je!

Prsti so se ji tresli, tako da je komaj zavrtila tisto znano lepo številko. In ko je slišala njegov globoki glas, je mislila, da se razjoče od sreče. Morala je slino pogoltniti, preden je izpregovorila.

«Dan — tu Sally.»

In nato njegov vriskajoči odgovor: «Res? Sally?»

«Dan — danes so pri nas jagode... za večerjo!...»

Ko je položila slušalo, je nekaj časa sedela z rokami, sklenjenimi na kolenih — z blaženim smehljajem v očeh in na ustih. In potem je tekla gor, da si obleče tisto lepo obleko, ki je imela barvo španskega bezga in je ves ta čas žalostno visela v omari, ter si malo nakodra razposajene lase...

Pozneje — ko se je vrnila dol — je dobila tam svojo svakinjo. Povedala ji je, da pride Dan k večerji. Marija je bila vesela.

In zdajci je zazvenel veseli vzklik Nellice, ki je našla punčko v zavitku.

«Lepo se zahvali teti!» je opozorila Marija malo kodrasto glavico. «Ampak danes je ne zasluži, vse popoldne je nagajala in me jezila kakor majhen škrat! Povsod je lezla, kamor bi ne bila smela! V moji omari je vse premetala, mački je postlala v postelji za goste in...» nekoliko je utišala glas ter se ozrla na Sally, kakor da je nekaj zagrešila... «potem sem našla pri telefonu zabeležko, naj pokličem Mrs Percyvo... bila sem tako razburjena... ta ni o tem nič vedela... potem sem seveda dognala, da je tale mala radovednica premetavala liste... in pustila zgoraj stare zabeležke... Morala sem kopati to malo porednico... pozabila sem... toda menda se ni pripetila nobena nesreča.»

Umolknila je in se zagledala v Sally s priprtimi očmi.

Sally je pograbila malo Nelly in jo privla k sebi.

«Ne», je rekla — in oči so ji žarele od sreče. «Nobena nesreča se ni zgodila...»

B.

nos in vzkliknil: «Le pogledjte! Že spet draguljar okraden! To je že tretji ta teden! Najrajši bi si najel oboroženega čuvaja!»

Filipu je tolko srce, ko je čital te vrstice v časopisu. To je zmeraj ista tolpa, drugače ni mogoče. Tudi policija je bila o tem trdno prepričana. Priče so izjavljale, da je bila med tatovi tudi ženska in da je vselej sedela za volanom v avtu, s katerim so tatovi potem pobegnili. To pot je policija streljala za njimi, a zločincem se je spet posrečilo, da so ušli.

Angelska deklica njegovih večerov mu je bila v mislih. Bil je strašno nesrečen. Ali je mogoče, da bi bila to ona? Tista ženska za volanom tatinskega avta in njegova znanka, ki vsak večer opazuje njegovo delo? Ni hotel verjeti, in vendar...

Tisti večer je spet prišla in prestrašene Filipove oči so dognale, da ima obvezano zapetje! Ali jo je ranil strel policije?

Ves dan ga je pekla vest. To je bila brez dvoma sumljiva okolnost. Moral bi na deklica opozoriti policijo, a tega ni storil.

Ob petih je kakor navadno vzel skledico z dragulji ter šel premenit izložbo. Zaman se je oziral. Danes prvič deklice ni bilo. Obupno se je otresal misli nanjo. Zdajci je pridrevil velik avto h kraju hodnika. Elegantno oblečen mož je stopil iz njega in šel v trgovino.

Gospod Korun mu je sam stregel. Mož se je hitro razgledal in snel klobuk z glave. Potem je potegnil revolver iz žepa in ga držal v klobuku.

«To,» je dejal mirno, «to je samo za varnost.» Potem se je obrnil k Filipu: «Mladi gospod, blagovolite izprazniti predale.» Vrgel je na pult vrečico in dejal Korunu: «Tole mi napolnite s kamni, pa kar hitro!»

Filip in Korun sta ubogala. Čez nekaj trenutkov je odšel mož mirno iz trgovine, skrivajoč vrečico z dragulji pod suknjičem.

Filip je hitel k oknu in še o pravem času zapazil, da sedi za volanom avta ženska!

Medtem ko sta s Korunom čakala na policiji, je Filip premišljal. Jasno je bilo, kaj je njegova dolžnost. Toda srce ga je bolelo, ko si jo je mislil v

ječi. Saj je bila tako lepa! Toda niti Korun niti policija nista mislila tako sentimentalno kakor on.

«In vi ste pustili, da je ušla! O vi mladi osel!» je besnel Korun.

«Ampak ona vendar ni nič delala — samo gledala me je,» je ugovarjal Filip. «Vendar ni mogoče dati aretirati deklice samo zato, ker gleda izložbo!»

Korun je hladno odgovoril:

«S tem hočete reči, da ste se zagledali v njen lepi obrazek in niste hoteli nanjo opozoriti!»

Filip je zardel. Ni mogel tajiti. Bilo je res tako.

«Nič ne de,» ju je tolažil policijski uradnik, «imamo vsaj njen popis, razpošljemo ga po radiu vsem postajam — ujamemo jo — in z njo vso tolpo!»

«Upam,» je rekel skesano Filip.

Stari Korun ga je ves dan grdo gledal. Zvečerilo se je že, a za tatovi še ni bilo sledu.

Filip je stopil iz trgovine — in je ostrmel. Deklica je stala na avtobusnem postajališču, čisto mirno, kakor da policija sploh ne pozveduje po njej.

Priplazil se je k njej od zadaj ter jo prijel za roko. Lahno je kriknila in se obrnila k njemu.

«Oh — to ste vi...»

«Da,» je rekel čemerno, «to sem jaz. In vi ste tatica.»

Obrnila se je od njega in povescila oči.

«Da — sem — obžalujem, toda...»
«Obžalujete?» je zakričal nanjo.

«Da — nisem mogla drugače — izgubila bi službo... Upala sem, da ne bo tega nihče opazil.»

«To mislijo vsi zločinci!»

Namrščila je čelo.

«Ni lepo — da rabite tako hude izraze. Saj to menda ni bil tako velik greh, kar sem storila. Sicer pa — naša trgovina je tako daleč... in sploh bi vas prosila, izpustite mojo roko! Opekla sem se z likalnikom in me še boli...»

«Z likalnikom!» je ponovil. «Trgovina tako daleč... o čem prav za prav govorite?»

Gledala ga je in si mislila, da se mu je bržkone zmešalo.

«No, in o čem prav za prav govorite vi? Kradla sem vaše domisleke v urejevanju izložbe. Za našo trgovino — to je Žorjanova trgovina z dragulji — tam sem v službi...»

«Ah...» Onemogel se je Filip oprl na drog cestne svetilke.

Mimo je prišel prodajalec časopisov in razglašal novico, da so ujeli tolpo tatov, ki so plenili draguljarske trgovine, a Filipa ni to prav nič zanimalo.

«In to je bil edini razlog, zakaj ste tam stali vsak večer...» je slednjič vzdihnil...

«Seveda! Kaj ste pa vi mislili?...»

«Torej vi ste tudi aranžerka...» je spet vzdihnil. Kaj si je mislil, ji seveda ni takoj povedal, temveč šele čez teden dni, ko sta bila že dobra prijatelja in se mu ni bilo treba bati, da bi bila Anka užaljena...

Per Pitt:

Anonimna pisma

Vsakemu zakonskemu možu bi bilo nerodno, če bi dobil pismo, podobno temule:

«Spoštovani gospod!

Pazite na svojo ženo! V soboto, 15. t. m., vam bo poskusila z nekim praznim izgovorom skočiti čez ojnice. Dogovorjena je z gospodom poročnikom Urbanom. Dobila se bosta na Saradanovem koncertu. Tam jo boste lahko videli.

Prijatelj.»

Gospod Ocvirek je zagnal pismo v koš. Smešno! Njegova žena! Pazljivo jo je gledal, ko je srebral juho, in si jo zraven zamišljal v družbi tega poročnika Urbana pri Saradanovem koncertu. Še enkrat, smešno! Potem pa je iznenada srečal njen pogled, ki je bil hudo čuden... Če le to vražje pismo ne bi bilo tako natanko določilo časa in kraja!

V petek zvečer je dejala gospa Mara svojemu možu:

«Kaj pa nameravaš jutri?»

«Delo imam,» je odvrnil gospod Ocvirek in postrani pogledal svojo ženo.

«No, pa pojdem jaz k Tončki. Že tako dolgo nisem bila pri njej.»

V resnici Mara že dolgo ni bila pri Tončki. «Ta iznenada izkopana prijateljica pa ima to prednost, da jo je

mogoče poklicati po telefonu, si je dejal gospod Ocvirek.

Pohitel je k najbližji oglasni deski in začel brati velik lepak: Enkratno gostovanje španskega goslača Saradana. Tam je zvedel, kje se dobe vstopnice. Gospod Ocvirek ni bil poseben prijatelj glasbe. Po poklicu je bil trgovec z deželnimi pridelki in je poznal Saradana prav tako malo kakor Paganinija, čigar skladbe bo ta čudni španec igral.

«Žal so vse vstopnice razprodane, mu je rekla gospodična pri gledališki blagajni.

«Smola! Posebna smola!» je zagodel gospod Ocvirek; in sklenil je, da si mora vstopnico za vsako ceno dobiti.

V soboto zvečer se mu je res pet minut pred začetkom koncerta posrečilo, da je od nekega prekupčevalca kupil vstopnico za trikratno ceno.

Potem se je splazil v razsvetljeno dvorano.

Oblezel je vse vrste sedežev in preiskal vse kotičke. Mare ni bilo nikjer.

Tedaj je začul iznenada za seboj znan strog glas:

«Habakuk, koga pa iščeš?»

«Tebe!» je dejal v zadregi gospod Ocvirek.

Mara ga je zlobno pogledala:

«Mislija sem, da imaš delo...»

«In jaz sem mislil, da si ti pri Tončki,» je odvrnil gospod Ocvirek.

«Nikar se tako otročje ne izgovarjaj. Dobro vem, koga si iskal...» Ne-

koliko se je nagnila nazaj, kakor človek, ki se pripravlja, da bi izigral odločilno kvarto.

«Ali nisi morda iskal gospodične Katarine Korenine?»

Gospod Ocvirek je začel jecljati: «Katarine Korenine? Tega imena še nikoli v življenju nisem slišal...»

«Nikar ne taj!» mu je segla ženica v besedo. Odprla je torbico in mu pomolila pod nos — pismo, moj bog, enako pismo, kakor ga je bil on dobil, le da ni bilo naslovljeno na spoštovanega gospoda, ampak na spoštovano gospo, in da je bila namesto poročnika Urbana imenovana gospodična Korenina...

*

Slabotno ploskanje, ki ga je razprodano gledališče podarilo prvič v mestu nastopajočemu tujemu umetniku, gospoda Ricarda Fernanda Saradana, ki se je pisal v resnici Anton Lepoglav, ni prav nič motilo. To se mu je primerilo v vsakem mestu, kjer je došle stopil na oder.

Po predstavi pa je vzel svinčnik v roke in začel računati: «500 sedežev, poprečno po 15 dinarjev, da 7000 dinarjev. Gledališče in drugo me stane 2500 dinarjev. Ostane torej 4500 dinarjev, manj 750 dinarjev, kolikor je veljala poštnina za 500 pisem...»

Stara mati in
mati izdelu-
jeta steklene
okraske

Kritičnih pet minut

Mir v družini je pogosto odvisen od kratkih petih minut, ki odločijo razpoloženje za več ur. To je prvih pet minut po vrnitvi moža, ki pride utrujen in izmučen iz službe in hrepeni po miru in udobju v svojem domu.

Če ga takrat žena napade s tožbami o netočnosti perice, če mu nasuje polna ušesa pritožb o slabem redu, ki ga je dobil fant v šoli, če začne govoriti o žalostni bilanci gospodinjanskega proračuna — tedaj postane mož še bolj čemer. Konec je ta, da se žena ujezi. Mož jo ozmerja in nazadnje se zaloputnejo vrata.

Mož, ki pride domov, je skoraj vselej majhen problem. Toda res samo majhen problem. Če zna žena prve minute prebiti prijazno, če ne izprašuje in ne pripoveduje neprijetnosti, ampak se omeji na to, da mu pove kaj malenkostnega, veselega, zavlada skoraj vselej dobra volja v družini. Saj mu bo lahko nekaj ur nato povedala tudi vse tisto, kar je važno in celo neprijetno, pa mož zaradi tega ne bo izgubil živcev. Mir in razvedrilo, čeprav samo za nekaj minut, to je najpotrebnejše, kar potrebuje mož, ko pride domov. Po svojem dnevnem delu ne mara poslušati jeze svoje žene, ne tožarjenja otrok. Živeti hoče v prepričanju, da je na svetu majhen kraj, kamor se lahko zateče pred vsakdanjim, trdim življenjem. Kratek čas potrebuje,

da se lahko preobrne iz uradnika v družinskega očeta. Skodelica kave, pogled v časnik, prijetna bližina domačih, ki mu znajo pokazati svojo ljubeznivost, ne da bi kaj zahtevali od njega — to mu bo najhitreje pomagalo iz slabe volje.

Kratek recept in lahko se je po njem ravhati. Takoj učinkuje pri vračajočem se delavcu, pri uradniku in pri glavnem ravnatelju. Prav nič nevarna čer, okoli katere ladja z lahkoto zaplove.

Poklic deklet in zakonska sreča

Mlada dekleta, ki so si nekaj časa sama služila svoj kruh, so pozneje v zakonu mnogo bolj srečna kakor dekleta, ki so ostala po dokončani šoli doma. Do tega prepričanja je privedlo opazovanje in preizkušanje poseben zavod pri cornellskem vseučilišču. Doslej se je vobče mislilo, da so dekleta, ki so bila pred poroko v kakem poklicu, premalo sposobna in dobra za zakon. Zdaj pa trdi ta zavod prav nasprotno, izvzema le dekleta, ki so se pred poroko preveč aktivno udeleževala v javnem življenju.

Razsodek cornellske univerze se opira na približno 550 zakonskih dvojic. Te dvojice, ki živijo skupaj po dve do šest let, so razdelili na več skupin: v skupine, kjer se je sklenil zakon kot srečen, dalje v zakone s poprečnimi nadami in na zakone, pri katerih ni bilo upati sreče in zadovoljnosti. Natančnejše raziskovanje je dognalo, da je na najslabšem deklet, ki ostane po dokončani šoli doma, brez poklica, brez resne zaposlitve ali brez karšnekoli odgovornosti. Če pa deklet pred poroko dela v kakem poklicu, je to po navadi dobro znamenje za zakon; najbolje je, ako de-

luje deklet v enaki stroki kakor njen bodoči mož ali če prihaja iz istega družabnega osredja. Pri izbiri moža bi moralo deklet gledati na to, da bi bil mož zadovoljen s svojim poklicem, zakaj tak mož je po navadi tudi dosti bolj zadovoljen in pozoren v zakonu. Še važnejše pa je, da znata oba mlada človeka delati proračune, da znata dobro razdeljevati svoje nakupe in pri tem devati na stran, tako da imata zmerom kako železno zalogo.

Dekleta, ki so si morala sama služiti kruh, znajo bolje ceniti delo svojega moža, njegovo skrb in njegov trud, znajo bolj ceniti denar, so boljše gospodinjice in ne gledajo na zakon kakor na nekaj izsanjanega ter navadno niso tako raznežena in nimajo toliko zahtev kakor dekleta, ki niso bila nikoli samostojna in ki je zanje zmerom kdo skrbel.

Trgovina z materinskim mlekom

Nemčija je prva na svetu poskusila pred nekaj leti, da bi ustanovila zbiralnice materinskega mleka, in sicer najprej v Erfurtu. To se je tako dobro obneslo, da so Erfurtu sledila kmalu mesta Berlin, München in Magdeburg; zdaj delajo na to, da bi se ustanavljanje takih zbiralnic še bolj razširilo. Ugotovili so, da je umrljivost dojenčkov odvisna po večini od slabega preživljanja. Najvažnejše za zdravi razvoj otroka je brez dvoma materinsko mleko. Zbiralnice materinskega mleka se obračajo na vse matere, ki jim je narava dala čezmerno zalogo hrane za dojenčke, naj pomagajo s prebitkom prezgodaj rojenim in bolnim dojenčkom. Prva dolžnost vsake matere je seveda, da doji lastno dete. Če se otrok nasiti, a ne izčrpa ma-

Da si zaslužijo za kruh in krompir, mora staro in mlado trdo delati.

Desna slika: Delavska žena svojih otrok ne more prepeljavati v elegantnih, avtu podobnih vozičkih.

terine zaloge mleka, je tudi zanjo dobro in koristno, če si mleko izčrpa s sesalno pripravo. Zbiralnice materinskega mleka zbirajo prebitke ter jih razdeljujejo bolnim dojenčkom, ki trpe zaradi slabe prebave, in takim, ki jim lastna mati ne more dajati dovolj te naravne hrane.

Darovalko najprej brezplačno preiščejo, ali je zdrava in ali ima zdravo kri, zlasti ali nima zarodkov jetike. Potem se preiskujejo matere, ki darujejo mleko zbiralnici, vsake štiri tedne in obiski v stanovanju ugotavljajo, ali imajo zdravo in snažno stanovanje. Materinsko mleko se zbira v steklenicah, ki jih daje zbiralnica. Množina mleka se natanko zapisuje. Mleko gre potem najprej v laboratorij na pregled. Pod umetnim gorskim soncem in s posebnimi kemičnimi preizkusi se ugotovi, koliko tolšče ima mleko, ali se ni kisalo itd. Brezhibno mleko se nato v velikih patentnih steklenicah segreje na devetdeset stopinj in s tem sterilizira. Potem pride v hladilnico, kjer ostane, dokler se ne uporabi. V hladilnici zdrži sterilizirano mleko poprečno po osem dni, dalje časa ga zbiralnica ne hrani. Mleko se oddaja na zdravniška izpričevala za nedonošeno deco in za otroke, ki trpe na slabi prebavi, v stekleničicah po 200 gramov. Prosilci plačajo za vsak liter po pet mark, klinike in bolnice pa po 4.50 marke. Cena je kolikor mogoče nizka, da si morejo mleko oskrbeti tudi revni, katerim plača bolniška blagajna 70 odstotkov.

b.

JABOLČNI KOLAČ

Sooji punčki, ki bo v kratkem godovala, bi radi napravili vsaj majhno «sladko» veselje, pa ne veste kako, ker Vam ni pičlo odmerjena le

vsaka minuta, ampak tudi vsak dinar. Napravite ji jabolčni kolač po temle navodilu. Poceni bo, hitro bo napravljen in dober bo, da si bo Vaša mala kar oblizovala prste.

Za kolač potrebujemo: 125 g masla, 125 g sladkorja, 3 jajca, 200 g moka, pol zavitka pecilnega praška, približno osminko litra mleka, 1 kg jabolk in nastrgan olupek od polovice limone.

Najprej olupimo jabolka, jih zrežemo na krhle in potresemo s sladkorjem. Nato napravimo testo. Maslo in sladkor penasto vmešamo in dodajamo izmenoma s pecilnim praškom zmešano in presejano moko in rumenjake. Potem dolivamo počasi mleko in medtem neprestano mešamo, do-

damo limonov olupek, nazadnje pa sneg iz treh beljakov, ki ga prav narahlo vmešamo. Testo vlijemo v dobro pomazano pekačo in razorstimo po vrhu jabolčne krhle. Soka, ki se je natekel, ne smemo vliti čez jabolka. Kolač pečemo približno pol ure. Preden ga damo na mizo, ga dobro potresemo s sladkorjem.

Ali hočete res nekaj dobrega?

Ali se vam ni že pogosto primerilo, da vam je bila v trenutkih, ko se vam je zdelo, da se je zgrnila vsa nesreča na vas, da vas je ves svet zapustil, najboljši prijatelj in pomočnik dobra knjiga?

Žal je takšnih knjig le malo. Dandanes so kar preveč pogoste knjige tistih pisateljev, ki hočejo biti realisti in so samo fotografiji golega življenja, ne pa ljudje, ki bi skušali to življenje tudi razumeti in pokazati v njem ne samo vse zlo, ampak tudi pot iz tega zla in tolažbo zanj.

Zato se toliko lepote željnih čitate-ljev odvrta od njih in išče drugih, ki vidijo v življenju več kakor samo pu-sto, pretirano sliko dogodkov. Zatekajo se k tistim umetnikom, ki skušajo pravo, nepotvorjeno življenje do-umeti in poiskati v njem najlepših poti

skozi razumevanje, k tistim, ki so vo-ditelji k boljšemu, lepšemu, bogatej-šemu življenju.

Zelo redko posejani so ti umetniki. Toda kar jih je, so doživeli priznanje sveta, hvaležnost stotisočev.

Ali poznate Agnezo Güntherjevo? Bila je žena skromnega nemškega pa-storja in njeno življenje je bilo skoraj nepretrgano trpljenje, ki jo je izobli-kovalo v življenjsko filozofko. Toda ni bila samo filozofka. Bila je tudi člo-vek. Zato svojih življenjskih skušenj, vseh svojih notranjih doživljajev ni zbrala v knjigi pustih nauk, ki se jih človek kar zboji, ampak v knjigi življenja, v napeto, prepričevalno pi-sanem romanu, ki si ga je svet že dav-no osvojil in ki je našel svojo pot k vsem večjim narodom.

«Dušica Rožamarija» je naslov njeni

življenjski knjigi. Tako skromen je in vendar skriva toliko v sebi. Toliko živ-ljenja in toliko tolažbe za tihe ure, ko človek ne ve ne kod, ne kam, za ure, ko smo sami in obupavamo nad seboj.

Ne bomo vam razlagali vsebine te knjige. Le nekaj vam bomo rekli: Se-zite po njej, ker to zasluži. Pisana je iz duše za dušo, iz vročega, ljubečega srca za srca, ki so ljubezni potrebna. V trenutkih, ko se vam bo zdelo, da bi vas ne moglo nič potešiti, vam bo prinesla tolažbo, še več, vero v življe-nje. Ali ni to dovolj? Ali si morete želeti še več?

Ali bi radi to knjigo dobili? Obrnite se na našo upravo, da vam pošlje iz-brana dela, ki so izšla v naši letošnji literarni zbirki. Med desetimi knjigami letošnjega leta je tudi «Dušica Rožama-rija». Vsa zbirka stane broširana 100-dinarjev, vezana pa 160 dinarjev. Vsa-ki knjižnici in za vsakega ljubitelja izbrane knjige bo najlepši okras, ki si ga moremo želeli.

DROBNO ČAJNO PECIVO

Kupljeno pecivo je drago in navadno pa še ne tako dobro in okusno kakor domače. Posebno gostom gospodinja kaj rada postreže z vedno novimi vrstami domačega peciva. In v ponos ji je, če jo prijateljice poprosijo za ta ali oni recept. Poskusite ob priliki naslednje tri recepte! Vse drugače se boste postavili s tem pecivom kakor Vaša sosedka s pladnjem dragih kupljenih slaščic, čeprav je izbrala izmed najboljšega le najboljše. Domače pecivo je vendarle najboljše!

Brizgano vanilijevo pecivo. Zanj potrebujemo: 36 dkg moke, 25 dkg masla, 23 dkg sladkorja, 3 ali 4 rumenjake, malo vanilije in nekaj nastrganega limonovega olupka. Maslo mešamo, da se speni, in mu potem postopoma dodajamo rumenjake in sladkor ter vanilijo in limonov olupke. Nazadnje pridenemo polagoma še presejano moko. To testo nabrizgamo na pekačo, ki smo jo pomazali z maslom in potresli z moko, in pečemo v srednjeproči pečici približno 15 minut. Še vroče pecivo zrežemo na poljubno dolge koščke.

Drobno krhko pecivo. Potrebujemo: 30 dkg presejane moke, 30 dkg masla, 12½ dkg sladkorja in nožovo konico pecilnega praška. Napravimo testo, ki ga dobro pregnetemo. Ko nekaj časa počiva, ga razvaljamo ½ cm na debelo, izrežemo iz njega z obodci poljubne oblike in jih spečemo v zmerno vroči pečici.

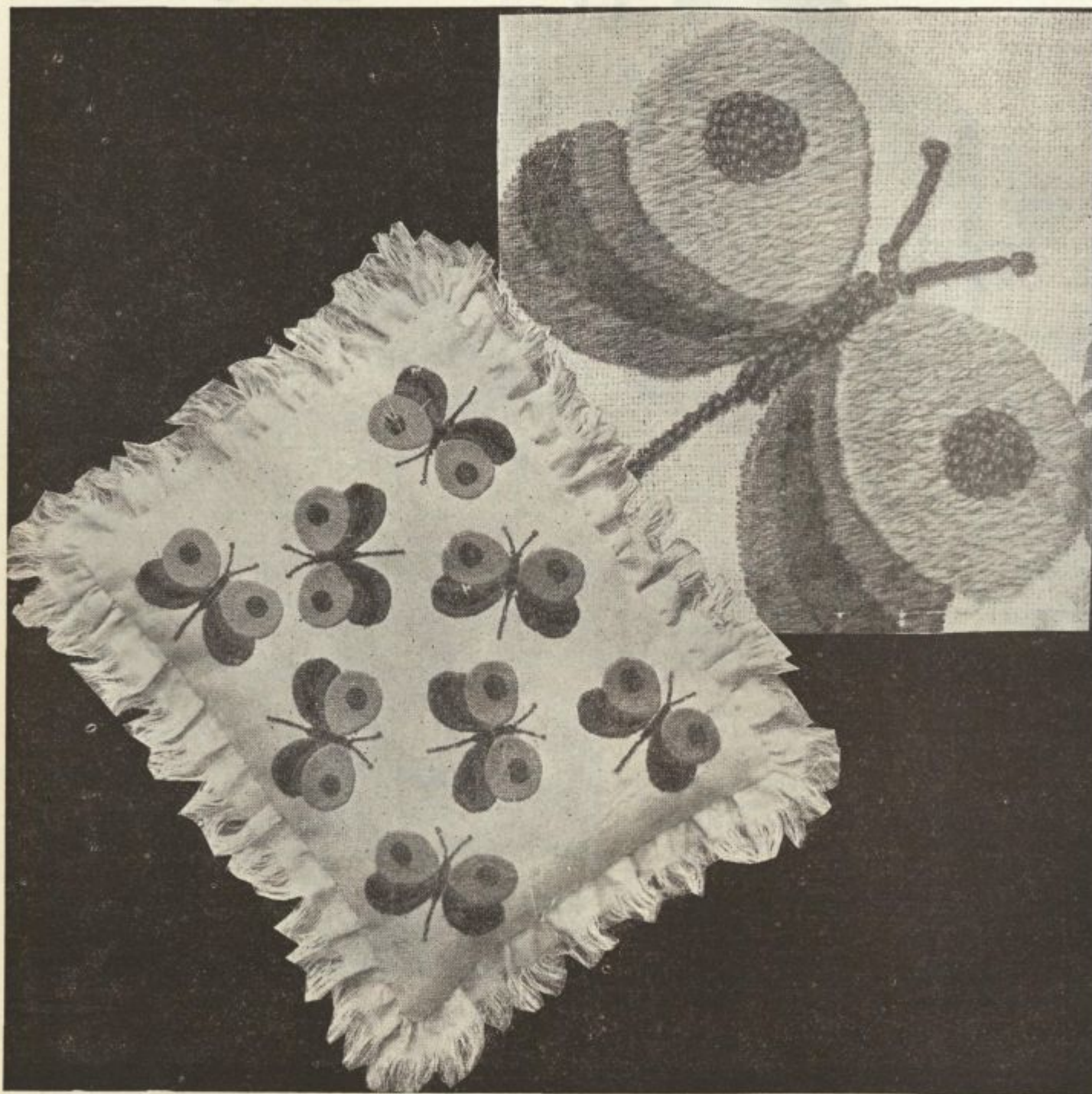
Nadevani krapki. Krapki niso samo dobra, ampak tudi nenavadno pripravna močnata jed. Pripravimo jih lahko na razne načine in tako uporabimo za najrazličnejše prilike. Za sladkosnede mladino jih nadevamo s stepeno smetano ali pa s kakršnokoli kremo, če pa imamo v gosteh močnejši spol, tedaj jih napolnimo z raznimi vrstami mehkega sira ali pa s kakšnim mesnim nadevom. Serviramo jih k čaju, pa tudi

k vinu, pivu ali pa h kozarčku žganja ali konjaka.

Za krapke potrebujemo: 1 dcl vode, 5 dkg masla, 5 dkg moke, malo soli in dve jajci.

Osoljeno vodo in maslo zavremo, dodamo moko in mešamo na ognju tako dolgo, da se zgosti in loči od posode. Nato posodo odstavimo in omešamo, dokler je zmes še vroča, jajca drugo za drugim. Važno je, da je prvo jajce res dobro omešano, preden dodamo drugo. Potem namažemo pekačo, jo dobro potresemo z moko in testo nabrizgamo ali pa pokladamo z žličko v obliki majhnih hlebkov. Hlebčke pomazemo z raztepenim jajcem in spečemo v vroči pečici. Ohlajene krapke prerežemo in nadevamo s pripravljenim nadevom.

BLAZINA ZA DIVAN

Blazina na naši sliki je 50 cm dolga in 40 cm široka. Za osnovo vzamemo debelo tkano laneno platno, vezemo pa z volno v živih barvah. Trup metulja je črn, vrhnji krili svetlozeleni s črno piko, spodnji pa opekastordeči s črno sredino.

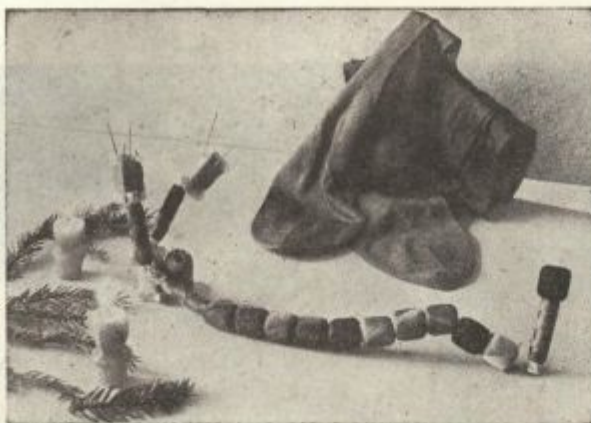
Vezenje samo je prav preprosto, paziti pa moramo, da so vbodi zadosti gosti, da se tkanina ne vidi. Vzorec je primeren tudi za izdelavo z brzo-

vezilno iglo. V tem primeru tudi osnovo izvezemo, in sicer s svetlomodro, sivkasto ali pa drap volno.

Vezenina je najlepša, če napnemo platno v okvir.

Zadnja stran blazine je iz enakega platna kakor prednja, v rob blazine so pa privezane 5 cm dolge rese, ki pa jih prav lahko izpustimo.

DOBRA VOLJA DAR POZLATI

Vsak človek rad ob primernih prilikah obdaruje svoje drage. Tistim, ki jim ni treba prešteti dinarjev, je prav lahko izbrati darilo. Vse bolj izumljivi in duhoviti pa morajo biti pri izbiri darila tisti, ki hočejo razveseliti obdarovanca s skromnim darom. Ker smo vedno na strani tistih, ki se morajo v življenju boriti in ki potrebujejo naše pomoči in naših nasvetov, prinašamo nekaj originalnih domislekov, kako se da s skromno vsotico razveseliti in prese-
netiti nesebično srce.

Prvo darilo je namenjeno dobri skrbni mami. Saj si nikdar ne utegne kupiti nogavic, ko jih pa vedno vsi v rodbini bolj potrebujejo kakor sama. Ima več hčera, zato ji nikdar ne zmanjka starih nogavic, ki so jih one že zavrgle. Prav gotovo bo vesela novih nogavic, še bolj ji boste pa ustregli z dolgo gosenico klobčičkov, ker bo odslej vsej družini lahko krpala nogavice s prejico primerne barve, da ne bodo več zabavljali. Ker potrebuje gosenica tudi tipalke in

rep, potrebujete tudi tri vretenca svile. In ko bo vse to lepo pripravljeno na mizi, jo pokličite in videli boste, kako jo je ganila vaša pozornost.

Svoji starejši sestri, ki rada šiva, postavite iz vretenc sukanca pravo lokomotivo, iz katere se kadi predence svile. Da bo lokomotiva čisto pripravljena za odhod, jo zapeljite na tir iz jelovih vejic.

Mlajši sestri pa, ki do skrajne sile ne prime za šivanko, podarite lepo svilen blazinic za igle in betičarke, na njej naj pa počiva suh možicelj iz zapornic, ki ima za glavo črn zapenec. Da ne bo kake zamere, položite pod blazinic škaflo robcev, ker ji lep robec najbolj ugaja.

Scherkovi Nasveti

Puder, ki se obdrži,

je «Scherkov Mysticum puder». Ta puder prekaša vse druge s svojo sestavino in ker je nedosegljivo fin in duhteč.

Prekrasna usta po obliki in barvi do Scherkovo rdečilo za usta, ki pa ni križeče.

Gospa!

mного bolj Vas bo ljubil, če mu ublažite neprijetnost pri britju. Nabavite mu «Tarr vodo», ki ne učinkuje samo antiseptično, marveč napravi kožo tudi gladko in nežno.

Pošljem Vam prav rad vzorec, če pošljete svoji naslovnički Ljudviti Schön, Zagreb, Jelačićev trg. 1 ter priložite Din. 3.— v polnih znamkah za pošto.

ScholazaneGOVANJE LEPOTE
Najprej, kar morate storiti vselej, kadar začnete negovati obraz, je: očistite obraz temeljite s Scherkovo vodo! Potem pa čitajte, kaj Vam govori knjižica o Scherkovi vodi za obraz. Lepo lahko deluje samo koža, ki je do znojnic očiščena. Tudi Vi boste postali lepi, če boste negovali obraz s Scherkovo vodo. Dobi se vseh boljših stokovnih prodajalnih za ceno Din. 18.-, 35.-, 56.- itd.

SCHERK PARIS • NEW YORK

MIZA, POGRNJENA ZA ČAJ

Za prti potrebujemo: 160 m lanenega platna kremaste barve, ki je široko 137 cm; 4 predenca prejice muline svetlomodre, 3 predenca drap, 2 predenci temne zlatorumene in po 1 predence gobelinsko zelene, kako drugače zelene in svetle rjavordeče barve.

Vezemo z dvema nitima. Prti meri v kvadratu 115 cm. Za

ažur izpulimo pri prtu krog in krog $5\frac{3}{4}$ cm od roba po 3 niti, pri prtičkih pa izpulimo te niti $5\frac{1}{4}$ cm od roba. Nato zapognemo rob na lice.

V vsak vogal prta naredimo po en velik lik, ki mora biti $6\frac{1}{2}$ cm od roba, vmes pa po dva majhna lika. Na prtičkih je v vsakem vogalu po en majhen lik.

Okraski

za božično drevesce

Iz lepenke izrežemo tri enako velike krožne ploskve in jih zarežemo s škarijami, kakor vidimo na slikah 1—3. Nato krožno ploskev štev. 3 nalahno zvijemo in jo preplečemo skozi krožno ploskev štev. 2, da dobimo lik, ki ga kaže slika štev. 4. Potem potegnemo obe krožni ploskvi skozi krožno ploskev štev. 1, po-

ravnamo vse robove in dobimo lik št. 5. Skozi luknjice (glej sliko štev. 5) napeljemo pisano ali pa srebrno nit, s katero privezujemo okrasek na drevesce. Takšnih okroglih likov naredimo lahko po več, in sicer večjih in manjših.

Iz krepnega papirja izrežemo cvetne liste, jih upognemo in po več skupaj

"Zobobol..."

se lahko olajša z nekoliko tabletami Veramona. Veramon, ki je zasnovan na znanstvenih predpisih, prežene bolečine, a je obenem popolnoma neškodljiv.

VERAMON

Schering

Cevke z 10 in 20 tabletami.

Oglas reg. pod br. 47 od 29. jan. 1935.

ovijemo na enem koncu z žico. Vsak cvet pritrdimo na konec veje (slika 6).

Za angela urežemo po sliki 7 iz lepenke lik, ki ga potem sami poslikamo ali pa prilepimo nanj kar narejeno sliko. Namesto las prilepimo volno ali pa narezljan zlat papir. Obleko naredimo iz krepnega papirja, krila (slika 8) pa izrežemo iz lepenke in jih pozlatimo. Še lepša so, če je lepenka prepleljena z grebenčastim zlatim papirjem.

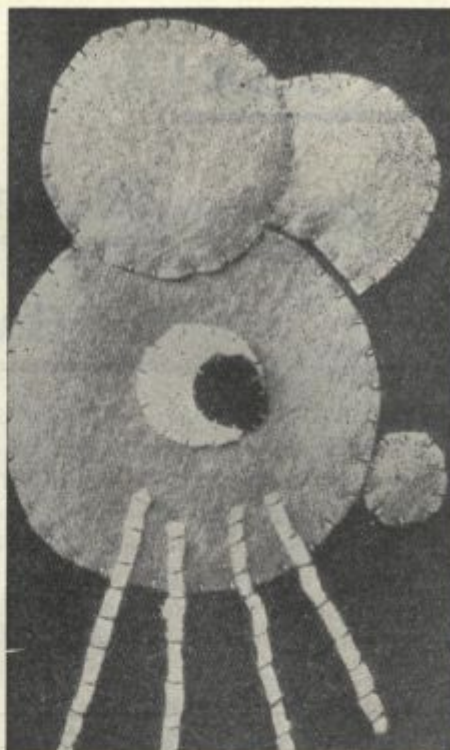
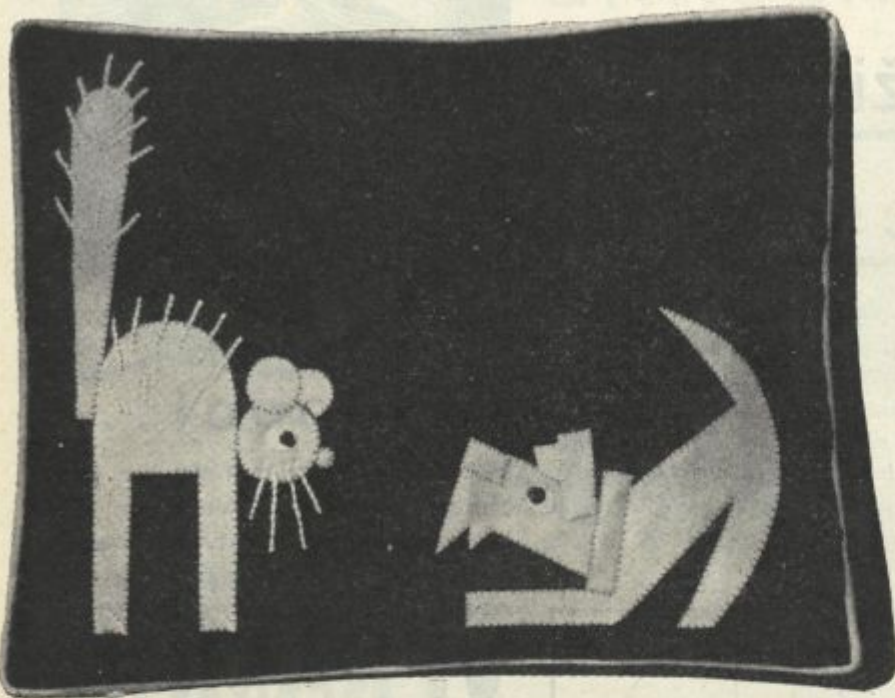
Košarico na sliki 9 napravimo iz majhne okrogle škatle, ki jo ozaljšamo s krepnim papirjem in ji naredimo locen iz dvojne žice, ki jo tudi ovijemo s krepnim papirjem. V vsako takšno košarico denemo sladkorčke ali pa lešnike.

Če imamo doma staniolni papir, ga lahko narežemo na drobne rese, ki jih na enem koncu zvežemo, in obesimo te čopke na konec vej.

Tudi orehi so prav lep okras božičnega drevesca. V vsak oreh zabijemo na vrh majhen žebelček, ga potem namažemo z beljakom ali pa z gumijem in ga ovijemo s srebrnim ali zlatim staniolnim papirjem. Lahko pa orehe kar s peno posrebrimo ali pa pozlatimo.

Kaj bo nosil sv. Miklavž

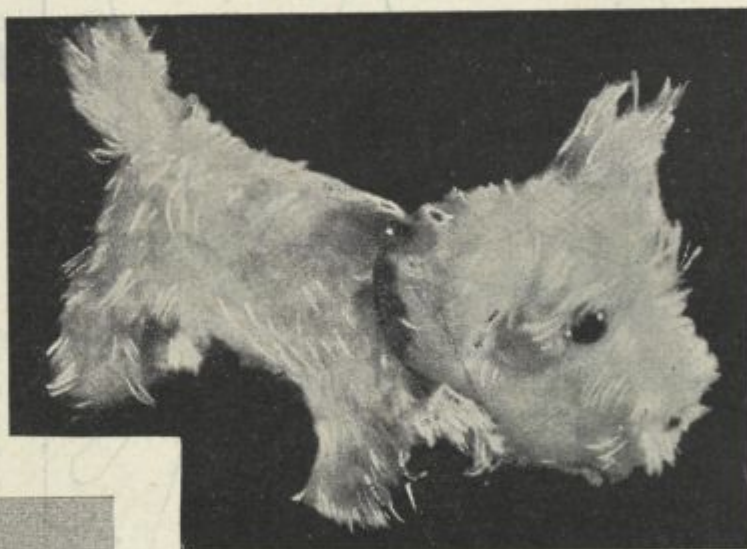
Kako šivamo

Blazina za otroško sobo

Ta blazina je dolga 55 cm, široka pa 44 cm in je čisto preprosto narejena. Na debelo modro mornariško sukno naši-emo mačko in psa iz destina ali pa suk-na. Mačka je bela in ima črno-belo oko, rumen nos, glava in rep sta rožnate bar-ve, nasršene dlake so pa bele. Vse na-šitke izrežemo po kroju, ki je na kroj-ni poli.

Pes je rožnate barve, obe ušesi sta beli, vendar je eno nekoliko svetlejše kakor drugo; oko je belo in črno, nos je rdeč, ovratnik pa zelen.

Zadnja stran blazine je iz istega bla-ga kakor prednja. Obe polovici sta pri šivu izpodrobljeni z destinom rožnate barve.

Za Vašega Marka

Kajne, da je Vaš sinček zadnjič od srca zavriskal, ko je v izložbi zagledal mucko in kučka. Slišala sem ga in vi-dela, kako ste po dolgem obotavljanju plaho stopili v trgovino in kako ste prav kmalu globoko zamišljeni in s praznimi rokami prišli iz nje. Uganila sem, da ni-ste ena tistih mater, ki bi mogle in ho-tele kar brez premisleka seči v žep, če-prav bi iz srca radi svojemu detetu iz-polnili oročo željo. Takoj sem sklenila, da Vam priskočim na pomoč in Vam razodenem skrionost, kako napravite tako živalco za prav majhen denar sa-mi, pa je bo vendar vesel Vaš sinček in Vi z njim.

Za mačko potrebujemo 25 cm krat-kodlakega pliša tigrasto progaste barve, belosive ali pa črnosive. Ko prerisujemo kraj s krajne pole na papir, ne smemo

pozabiti zaznamenovati vogalov posa-meznih delov s številkami 1—13, da jih potem laže sestavimo. Ko jih sestavlja-mo, moramo paziti, da se vogali z ena-kimi številkami stikajo. Kadar je mačka sešita, jo natlačimo s halogo (morsko travo), v vsako nogo in v rep pa vtak-nemo močno žico, ki jo na obeh koncih zakrivimo, da ne predere blaga. Oči iz-vezemo ali pa prišijemo zanje primerne izbokle gumba. Kam prišijemo ušesa, je zaznamenovano na kroju. Za brke pri-šijemo šop ščetin.

Za psa porabimo 15 cm dolgodlakega pliša, širokega 120 cm. Vsak del, trup, glavo in rep, naredimo posebej ter jih potem sešijemo. Psa natlačimo skozi majhno luknjico z žaganjem. Gobček izvezemo s črno nitjo, za oči pa priši-jemo dva črna izbokla gumba.

Prozorno Pelikan nalivno pero

*Če hočeš
komu kaj pokloniti,
pokloni Pelikan!*

Prebava in njene motnje

Najvažnejše za ugoden počutek je redna prebava. Ljudje, ki trpijo na slabi prebavi, so zlovoljni, nerazpoloženi in še sami ne vedo, kaj jim je. Kakor vemo, imamo tele prebavne organe: ustno duplino, želodec in črevesje. Zato delimo tudi prebavni proces v tri dele: v ustnega, želodčnega in črevesnega. Vsaka teh etap je enako važna, ker vsaka po svoje predeluje jedila v hranilne sokove, ki prehajajo v kri. Ta jih potem dovaja v vse telesne stanice,

kjer obnavljajo izrabljene beljakovine. Temu krvnemu delovanju pravimo notranja preosnova, medtem ko vršita želodec in črevesje vnanjo preosnovo.

Kadar potrebuje telo nove hrane, nam to javi z večjim ali manjšim tekom, ki se v posebnih okoliščinah stopnjuje do občutka glada. Poželenje po jedi pa razdraži tudi ustno slino in želodčni sok, ki pospešujeta prebavo; zato pravimo, da se nam cede slin po hrani. Nezadostna prehrana povzroča suhost, nezmerna pa odebelelost. Obojega se je treba čuvati. Dostikrat se zgodi, da zaužijemo zapovrstjo dve jedili, ki se ne skladata in porušita zato ravnovesje v črevesju. Tudi prehlad povzroči prebavne motnje. To so sicer le prehodne motnje, dokler jih ne zamenjamo, vendar so v splošnem neprijetne. Driska je najobičajnejši simp-

tom; sama na sebi ni nič nevarnega, povzroča pa splošno oslabeledost, če le predolgo traja. Tudi zapeka je pogosta posledica prebavnih motenj; zahrbtnjša in nevarnejša je od prve, ker postane kaj rada kronična in poleni črevesje, kar je silo neprijetna reč. Paziti moramo, da zaprtje brž odpravimo, zato je najbolje, če se posvetujemo z zdravnikom, ki dožene pravi vzrok, kateremu se potem laže ognemo. Zapeko vedno spremljajo nelepi znaki, kakor nečista polt, prišči, izpuščaji, mozolji in celo otekline. Zlasti doraščajočo deco bi morale matere še skrbneje čuvati prebavnih motenj kakor dojenčke.

Otrokom odpravimo drisko z želodnim kakaom ali pa z želodno kavo. Odraslim pa jo prežene črno vino ali pa posušene borovnice. Pri zapeki uporabljamo različna odvajalna sredstva (ricinovo olje, grenke soli, slatinske vode), ki pa le enkrat učinkujejo in imajo to slabo lastnost, da se jim organizem privadi in neče brez njih pomoči več opravljati svojih funkcij. Izmed vseh teh purgantov pa damo otrokom le ricinovo olje v majhni količini, pomešano z medom ali pa z mezgo.

Čas, ki ga porabijo jedi, da preidejo ves prebavni aparat normalne dejavnosti, je zelo različen. Glede na to smatramo nekatere jedi za lahke, druge za težke prebavljive. Praviloma bi nikoli ne smeli uživati nove hrane, dokler ni prebavljena prejšnja, to je tista, ki smo jo bili nazadnje zaužili. Če gomilimo obed na obed v kratkih presledkih, se nas poloti skrajno neprijeten občutek, kakor da smo do vrha napolnjeni in natlačeni. Zato morajo gospodinje paziti, da menjavajo med dnevno hrano tako, da si nikdar ne sledita dva težko

Pazite na to!

Vsaka ASPIRIN TABLETA mora imati **Bayer**-jev križ!

ASPIRIN

Oglas je registr. pod št. 1586 od 26. XI. 1936.

Neredna stolica

upliva na ves organizem.
Dobro sredstvo za odva-
jati, ki zanesljivo deluje
in ima prijeten okus, je

Upl. reg. S. Br. 27946/36

DARMOL

prebavljiva obeda drug za drugim, tem-
več da se vselej menjavajo težko pre-
bavljivi z lahko prebavljivimi, ker le
tako ne obtežujejo želodcev.

Lahko prebavljiva so vsa tista jedila,
ki predenejo prebavne organe v pol-
drugi uri. To so: stepena smetana, ste-
pena jajca, kuhan riž, kuhano sadje,
sesekljana špinata, beluši, cvetača, pre-
tlačen grah in fižol, ovsena kaša, pe-
čenka od divjačine, postrvi, lososi in
kislo mleko.

Nekoliko težje prebavljiva, vendar ne
toliko, da bi se štela k težkim, so je-
dila, ki jih predelajo prebavni or-
gani v poltretji uri. To so: mehko ku-
hana jajca, zavreto mleko, svež grah
in stročji fižol, surova jajca, pečeni
golobi in piščanci, polenovka, krompir,
sladka repa in zelje, korenje, pesa, pe-
čenka od mlade govedine, teletina, pe-
rutninski frikasee, puding, brstno zelje,
buče v prikuhi, črn kruh, zelena.

Še težje, v treh urah in pol, preba-
vimo tele jedi, ki spadajo že v katego-
rijo težko prebavljivih: zelena solata,
surovo sadje, zelnata in kumarična so-
lata, kuhana govedina, surova gnjat,
beefsteak, roastbeef, kozličkovo meso,
jetra, pljuča, srce, jezik, vampi, trdo
kuhana jajca, sir, vse sladice, klobase,
presno maslo, svež bel kruh, skuta.

Najtežje prebavljiva so pa jedila, ki
potujejo skozi prebavila štiri do pet ur.
To so: sveža kuhana svinjina, svinjska
pečenka, kuhana gnjat, odojček, kostru-
novina, gosja pečenka, prekajene gosje
prsi, povojene ribe, prekajena svinjina,
kislo zelje in repa v prikuhi, loj, stara,
trda govedina, gobe, orehi, rozine in
mandeljini.

A. H.

B. Hrovat:

Iz okvira moralne vzgoje

(Nadaljevanje.)

Vzgoja k ubogljivosti. Kadar svojo
voljo podredimo volji drugega ali za-
konom morale, tedaj smo ubogljivi.
Ubogljivost vzgaja voljo. Vsakdo mora
znati ubogati. Posebno pa se morajo
mnogokrat odpovedati svoji volji žen-
ske, ker sicer ne morejo vladati v dru-
žini mir, vzajemnost in ljubezen.

Otrok se mora naučiti ubogati že v
detinski dobi. Ko je otrok še dete, se
brez pomislekov pokorava volji star-
šev. Toda dostikrat rad preveč zaupa
svojim močem in stori kaj po svoji
glavi. Tedaj ga moramo pripraviti k
ubogljivosti z ljubeznijo ali pa z zgle-
dom, morda z nagrado (ali celo s kaz-
nijo).

Pri občutljivem otroku je velika go-
nilna sila ljubezen. Če hočemo, da bi
zaužil zdravilo, je takemu otroku več-
krat dovolj, da mu reče mati: «Če me
ljubiš, boš zaužil zdravilo. Stori to za-
radi mene!» Če to sliši od matere, rad
izpolni njeno željo.

So pa seveda tudi trmastí otroci, ki
jih ne moremo pripraviti z ljubeznijo k
ubogljivosti, ampak samo s strahom.
Otrok si ne upa biti neubogljiv proti
tistemu, ki ga čuti nad seboj in čigar
ugled vidi pred seboj. Ugled je spošt-
ljiva lastnost. Otrok je dober opazova-
lec in strog sodnik. Spoštuje tistega, ki
zna več ko on, ki je bolj izobražen in
ki nima napak, zaradi katerih njega
kaznujejo. Taka oseba je pred otrokom
ugledna in takega človeka tudi rad
uboga. Pred otrokom pa izgubi ugled
tisti, ki je omahljiv v svojih sklepih,
kdor ni dosleden v svojih zapovedih in

Ko je srcu in živcem dovolj
dražljivega delovanja kofe-
ina, pijte samo

KAVO HAG

prepovedih, še bolj pa tisti, ki laže.
Otrok nagonsko spozna pošteno dušo,
nesebičnost, pravičnost ter čist in vzo-
ren značaj. Takega človeka spoštuje in
ga uboga. V družini ima navadno oče
več ugleda ko mati, ker je volja matere
navadno šibkejša. Potrebno pa je, da si
tudi mati ustvari ugled. Naj ne zahteva
od otroka nemogočega, a kar zahteva,
v tem mora biti dosledna. Otroku dosti-
krat samo zato uboga ugledno osebo,
ker čuti njeno oblast nad seboj. Ako
otrok sluša samo zaradi pohvale ali iz
strahu pred kaznijo, potem je ubogljivi-
vost le sebična. Vendar pa otroški čut
še ni tako razvit, da bi iz ljubezni ali
iz spoštljivosti ubogal. Večkrat je pa
otrokova ubogljivost odvisna od za-
povedi, zakaj isto delo bo danes, ko
smo mu ukazali, opravil z veseljem,
jutri se ga bo pa branil.

Prepričajmo otroka, da je neubogljivi-
vost nekaj nelepega in škodljivega. Pri-
povedujmo mu resnične zgodbe, v kate-
rih se neubogljivost kaznuje.

Praktična navodil za ravnanje z otroki

Navade. V navado pride to ali ono
delo tedaj, če ga kdo vedno enako
opravlja. Tako je n. pr. treba navaditi
otroka, da bo jedel sam. Najprej mu
pokažimo, kako naj drži žlico in kako
naj je. Otroku opazuje naše gibe, potem
posnema in tako dolgo poizkuša, dokler
se mu ne posreči. In čim večkrat dela
iste gibe, tem bolj jih zna in tem manj
pazi nanje. Ko jih pa že popolnoma
zna, sploh več ne pazi nanje, ampak
jih kar mehanično izvaja.

Zelo важно je, da ima človek dobre
navade, ker je «navada železna srajca».
Otrok si mora torej prisvojiti dobre na-
vade. Nekatere lepe navade nas varu-
jejo bolezni (n. pr. če si pred jedjo umi-
jemo roke), druge vplivajo na razvoj
značaja (točnost, potrpežljivost, spošto-
vanje pravice in drugih ljudi itd.).

V otroški dobi učimo otroka samo
mehaničnih gibov (sedenja, hoje, skoka,
pravilne izgovorjave besed itd.). Pozneje
ga navajamo k redu: da otrok ob do-
ločenem času vstane, da se sam umije
in obleče, da starše lepo pozdravi in
potem sede k zajtrku. Potem, da si
pred jedjo umije roke, zvečer pa zobe
in usta ter da obleko lepo zloži, preden
leže v posteljo. Navaditi ga moramo
tudi, da ima svoje igrače in knjige v
redu, da pazi na obleko in druge svoje
reči ter da ne napravi nobene škode
v hiši.

Na vse to ga pa lahko navadimo z
zgledom, s prepovedjo, s pohvalo, s
kaznimi, in sicer tako, da dosledno za-
htevamo od njega vse to. Da naj na
primer pospravi igrače, ko se je nehal
igrati, ne bomo od njega zahtevali samo
včas, ampak vsak dan. Prav tako ne
bomo zahtevali od njega samo zdaj pa
zdaj, naj napravi nalogo in se pripravi
za šolo. Samo z doslednostjo lahko vce-
pimo otroku dobre navade.

Lepi, beli zobje

v smejočih se ustih vzbujajo nehoté občutek
simpatije. Tudi vaši zobje lahko ugajajo;
Chlorodont vam bo pomagal k temu. S
Chlorodontom negovani zobje imajo lepši
blesk in podobo. Kljub izredno močni
čistilnosti pa zobna pasta Chlorodont
ne načene dragocene zobne skle-
nine, kajti Chlorodontova čistilna
jedrca so mehkejša kot zobna
sklenina. Na to bomo mis-
lili, ko bomo zopet kupovali
zobno pasto.

Domači proizvod.

Chlorodont - zobna pasta

Ana Lindberghova

Deset let je minilo, kar je znameniti letalec presenetil ves svet s svojim samotnim poletom iz Amerike v Evropo. Mlad človek, ki je imel pogum, da se je spustil v boj s naravo in jo premagal. To je bil dogodek svetovnega pomena. Malo nato se je začelo spet njegovo ime, ko so mu ugrabili in usmrtili edinega sina.

Navdušenje množic se je čez noč izpremenilo v iskreno sočutje do nesrečnih staršev — polkovnika Lindbergha in njegove mlade žene Ane.

Strašni udarec je podrl njuno mirno življenje v gradu Hoppewellu, blizu mesta Princetowna. Ta kraj sta si bila izbrala, da se umakneta radovednosti in slavljenju, ki sta ga morala nekaj let prenašati.

Ana Lindberghova je dopolnila komaj dvajseto leto, ko se je omožila s svojim soprogom. Njen oče je bil poslanik Združenih držav v Mehiki in je imel nalogo, da za vsako ceno prepreči nevaren spor med Mehiko in Združenimi državami. Skoval je zelo spretan načrt. Ker je vedel, da obožuje ves svet pogumnega Lindbergha, ga je povabil k sebi v Mehiko. Navdušenje za njegov pogumni polet je bilo tolikšno, da je ljudstvo, ko ga je zagledalo, pozabilo na vojno mrzlico in se pomirilo. Poslanikov načrt se je posrečil. Naključje pa je naredilo še več. Mladi letalec je ostal dalje časa pri poslaniku in tam se je seznanil z njegovo hčerko, ki je kmalu nato postala njegova zakonska družica.

Toda ni mu bila samo žena, ampak tudi zvesta pomočnica in spremljevalka pri tveganih poletih. Najprej je napravila izkušnjo za radiotelegrafistko, potem pa še za pilotko. Leta 1931. je že letela iz Washingtona na Kamčatko in dalje v Tokio. Dve leti nato se je odpravila z Grönlanda do Amazonke. Pri tej priložnosti je dobila velika odlikovanja, kakršna so dotlej podeljevali samo znanim polarnim raziskovalcem.

Izdala je potopis svojega poleta čez severni tečaj v Azijo. Ta knjiga je polna vedrega humorja, polna ljubezni do njenega poklica in do njenega moža. Na čudežno živ način opisuje svoje vtiske in doživlja z nevarne poti. Iz vsega pa veje nenavadna skromnost, kakor se ne bi zavedala, kakšno veliko delo je opravila.

In prav to je vzrok, da berejo njeno knjigo po vsem svetu. Ona sama trdi, da je samo pomočnica svojega moža

Imeniten občutek čistosti in svežosti...

nastane po umivanju z milim Solea milom, ki vsebuje lecitin. Masaža s Solea kremo, ki vsebuje kolesterol, še poveča blagodejni učinek. Če rabite to dvoje, si vzorno negujete kožo!

se medsebojno dopolnjujeta!

SOLEA
Milo in krema

in da je samo zaradi njega prenesla vse težave in nevarnosti vseh dolgih in nevarnih poletov. Iz vsake vrste odseva njena iskrena in prava ženskost, vzlic napornemu pilotskemu poklicu. Prav na dan kronanja angleškega kralja Jurija VI. je rodila svojega drugega sina, nad katerim drhti z vsem svojim materinskim bitjem, ker še zmerom ne more pozabiti tragične smrti svojega prvega otroka. Zdaj živi s svojim možem v Angliji in neprestano je v strahu, da ju ne bi zadela ista usoda kakor pred leti v Ameriki.

In res se je usoda čudno poigrala s to tako slavno in tako tiho zakonsko dvojico. V sreči in slavi sta plavala nad zemljo, a ko sta se vrnila nanjo, ju je zadela najhujša bol, ki more zadeti srce staršev.

ŽENSKI DOKRET

Položaj dandanašnje visokošolke

Pred vojno je pri nas malokatero deklet prišlo do vseučilišča. Na nekaterih fakultetah deklet sploh ni bilo. Šele po vojni so se začele pojavljati ženske povsod v večjem številu, tako da je dandanes na naših vseučiliščih celo večji odstotek študentk kakor pa po drugih državah. Pri nas so se po vojni zaradi pomanjkanja delovnih moči žen-

Oglas je registr. pod št. 1675 od 17. XII. 1936.

skam odprle tovarne, in tako so prišle med delavce skoraj same po sebi. Mimogrede so izginili srednjeveški predsodki o ženski manjvrednosti in ženske so se začele počasi pojavljati na vseh poljih družabnega življenja. Večji razvoj znanosti po vojni je dal tudi našim ženskam večjo izpodbudo, da se intelektualno razvijejo. Dandanes ne prihajajo na vseučilišča več samo hčere bogatih družin, ampak čedalje bolj tudi dekleta iz srednjih, siromašnih družabnih slojev, ki vidijo v svojem šolanju razen čistega etičnega momenta tudi možnost, da si zagotove bodočnost. Tako je torej čisto prirodno in razumljivo, da se je v tej zadnji dobi življenje študentke za časa učenja zelo izpremenilo. Medtem ko so prej dekleta študirala, ne da bi se jim bilo treba brigati za kruh, zdaj študiranje za naša dekleta ni več vesela doba v njihovem življenju. Prej postransko gospodarsko vprašanje je zdaj postalo os vsega. Zdaj dekleta študirajo in poučujejo druge, delajo po pisarnah, opravljajo celo fizična dela, ki nimajo nikakršne zveze s študijem. Plačevati morajo takse, šolnine, vaje, knjige, treba pa je tudi živeti in se oblačiti. Vse to je težavno.

Medtem pa vzlic svojemu težavnemu gospodarskemu stanju dekleta v ničemer ne zaostajajo za svojimi tovariši. Nasprotno. Razumeti znajo resno in trezno svoj položaj študentke kot tovarišice študenta in sodelujejo v splošnem dijaškem gibanju z isto vne- mo kakor njihovi tovariši. Na vseučiliš- lih ni strokovnega, podpornega ali

kulturnega društva, v katerem bi študentke ne delale z vso dobro voljo. Toda vzlic temu, da so se s svojim delom nekako intelektualno utrdile, da ni nobenega šolskega tovariša več, ki bi mu moglo priti na misel, da bi jih podcenjeval samo zaradi razločka v spolu, moramo na žalost priznati, da je med študentkami samimi še nekaj takšnih, ki se vsaj dandanes ne čutijo intelektualke v širšem pomenu te besede in se ne zanimajo niti za tista vprašanja, za katera bi se kot ženske morale.

Vprašanje brezposelnosti zadeva študentke mnogo bolj kakor njihove tovariše. Že študenti dobe službe z veliko težavo, študentke pa pridejo šele za njimi na vrsto. Ker je baže na svetu preveč intelektualcev, mislijo mnogi gospodarski politiki in državniki, da je za rešitev svetovne gospodarske krize eno samo radikalno stališče: da poženejo ženske iz služb. To so poskušali dokazati z raznimi teorijami, ki hočejo žensko degradirati še pod tisto stopnjo, na kateri je bila v srednjem veku. Hoteli so ji spet naložiti vlogo potrpežljivega sužnja in stroja za dobi- vanje otrok.

Potreb za dobrimi intelektualkami je pri nas dovolj, izgledi pa so čedalje mračnejši.

Študentke se danes dobro zavedajo, da razvoj družbe ne pomaga njihovi emancipaciji, toda to jim daje le iz- podbudo, da ustvarjajo iz sebe samo- stojnega človeka, da ustvarjajo nov tip ženske, ki ustreza današnjemu času — tip nove ženske.

Prof. Marija Vozikova:

O študiranih gospodinjah

Živim v mestu, kjer sem poučevala 18 let, najprej na ženski gimnaziji, po- zneje na trgovski šoli. Korak za kora- kom srečujem po ulicah svoje bivše učenke z vozički in z večjimi otroki — same žene in mamice. O drugih slišim, da so dobre mlinarice in kme- tice — gospodinje torej v zelo raz- ličnih razmerah. Toda skoraj o vseh vem, da gre tu za zadovoljne zakone in dobro vzgojevane otroke. Če govo- rim z njih materami, se čudim, kako dobro so se vživele v svoj poklic. Po- znam pa tudi žene, ki so se od mladih nog pripravljale «samo za rodbinsko življenje», a jim je izpodletelo.

Kako naj si to pojasnim? Poklic go- spodinje ne zahteva samo ročne spre- nosti, ampak je zlasti vprašanje in- teligence in npravnosti mlade žene. In tu ne smemo pozabiti, da si izobražene mlade gospodinje prinesejo iz šole ne le izšolane možgane, zlasti dobro iz- orjen spomin — ki je za gospodinjo zelo važen — temveč tudi smisel za razdeljevanje dela, zavest dolžnosti itd. Navadno znajo dobro računati s časom, kar pogrešamo pri marsikateri tudi starejši gospodinji, ki ji «čas ni gospod».

In kako je to pri takšni poveljčevani «samo domači» vzgoji? Predvsem je ta zelo redka. Vse dekliske šole, torej tudi gospodinjske in strokovne šole za ženske poklice, so tako organizirane,

Jaz Vam varujem kožo!

Rdeča, hrapava in spokana koža je dokaz, da nima Vaša koža dovolj odporne sile, da je torej slaba. Zato je potreb- no, da jo krepčate in sicer z NIVEO. Kajti NIVEA vsebuje «Eucerit» in prodira globoko v kožne luknjice, dovaja koži hrano, je krepča in ji zvišuje odporno silo. Upo- rabljajte redno NIVEO, da bi Vam ostala koža nežna, mehka in gibčna kljub vlaž- nemu in hladnemu vremenu.

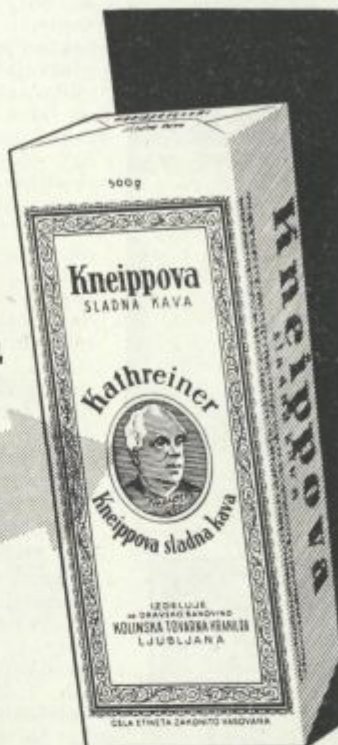

Če je prstan zlat

ali samo pozlačen, spoznamo po vtisnjenem znaku. Tudi pravo Kneippovo spoznamo po sliki župnika na zavitku.

Odprta, v vrečah ali v zavitkih brez župnikove slike sploh ne obstoja
Kneippova sladna kava!

da ne pripravljajo deklet le na vodstvo lastnega gospodinjstva, temveč deloma tudi na pridobitne poklice. Doma lahko sedijo in čakajo na ženina samo zelo bogata ali pa nesposobna in malomarna dekleta. Razume se, da v obeh primerih kaj lahko odpove domača gospodinjska vzgoja. Zakaj le zelo stroga in pametna mati more v hiši, kjer so služkinje in kjer je deklica precej zaposlena s svojo parado in z zabavami, obdržati hčerko pri resnem delu, zlasti če v ozadju neprestano straši misel: «Saj ona tega ne bo potrebovala, imela bo služkinjo.»

In kar se tiče hčerk druge skupine — bi zelo podcenjevali rodbinsko poslanstvo matere in gospodinje, če bi

mislili, da so za to poslanstvo primerne deklice, ki se niso menile nikoli za nič drugega na svetu.

Če bi vedela, da se bo moja hčerka, ki je zdaj deset let stara, omožila razmeroma v mladih letih, bi razdelila njeno vzgojo takole: najprej (ako je zdrava in sposobna) cela srednja šola, ker je to najsolidnejša splošna izobrazba, ki jo more dobiti mlad človek v naših razmerah, nato pa eno leto gospodinjske vzgoje: delo v kuhinji, pralnici, pri šivalnem stroju.

In svojim sinovom bom svetovala, naj bodo v izbiranju svojih žen oprezní pri dekletih, ki so «kakor ustvarjena» in vzgojena «samo za gospodinjstvo».

preživljati žene. Tudi ta ugovor ne velja več v vseh primerih. Dejstvo je vsekako, da moramo imenovati mnoge zakone zelo srečne, čeprav je mož precej mlajši od žene, čeprav je mož na primer šele v osemindesetem letu, žena pa že v petinsedemdesetem, če je le mož svojo ženo zmerom ljubil.

Naj navedemo še nekaj značilnih primerov!

V nekem primeru je bila žena celo za dvanaest let starejša od svojega moža. Bila je v šoli tovarišica njegove sestre in je šla nekega dne z njo pogledat novorojenega bratca. Takrat se ji ni niti sanjalo, da bo ta novorojenec nekega dne njen mož. Vsekako nenavaden način medsebojnega spoznanja! Ta žena je svojemu možu marsikdaj pomagala naprej in oba sta neločljiva.

Neka druga žena je vzela z devetindvajsetimi leti osem let mlajšega moža in je imela z njim pet otrok, pa je po devetnajstih letih zakona še zmerom srečna, kakor je bila v začetku svojega zakona.

Gotovo pozna vsaka žena iz svoje okolice primere, ko lahko vidi, da ne gre toliko za starost, kakor pa za to, da se značaja moža in žene ujemata in da se imata zakonca rada. Če začneta dva človeka v pravem duhu skupno življenje, ne bosta opazila, da se starata. Močno občutje, ki je med njima, ju ohrani mlada. Kdor se čuti sam starega, temu se da malokdaj pomagati, kdor pa ohrani svoje mlado srce, tega bodo tudi v krogu mladih radi gledali, čeprav so njegovi lasje morda sivi in ne more več prikrievati svojih let.

—č.

Kneippova sladna kava se izdeluje iz najboljšega ječmena na ta način, da se s posebnim kemičnim procesom pretvori škrob v slad. Pristen «Kneipp» se dobi samo v zavitkih s sliko značnega župnika Kneippa!

Starostna razlika zakoncev

Prevelika starostna razlika med možem in ženo utegne biti za zakonsko srečo nevarna, tudi če kaže pri sklepanju zakona drugače. Ko minejo leta, se nekega dne razločno pokaže, da pripadeta mož in žena dvema različnima rodovoma. Seveda so mogoče tudi tu izjeme, toda deklet, ki hoče vzeti moža, za petnajst ali več let starejšega od sebe, naj bi le prej dobro premislila, ali naj stori ta korak. Dvajsetletnica, ki si izbere štiridesetletnega moža, je naibzje prepričana, da je njen izvoljenec zelo moški, zelo trezen in resen. Toda ali bo mislila tako tudi takrat, ko bo sama v štiridesetem letu, on pa že v šestdesetem?

Časih res starostna razlika nič ne pomeni. To velja pogosto tudi za žene, ki si izberejo mlajše može. Če se odločijo za kaj takega, se morajo pač zavedati, da se bodo morale zelo truditi, da bodo ostale mlade in sveže. Ne sme jim nihče videti na obrazu, da so starejše od moža, in res je obilo žena, ki se jim to posreči. Časih znajo to malo prevaro tako dobro izvesti, da ne slutijo niti lastni otroci, da je mati starejša od očeta.

Čeprav pogosto smatrajo za docela nepravilno, da bi žena vzela mlajšega moža, je to le posledica zastarelega mnenja, da se žena tako in tako izrabi prej kakor moški, in da je stara že v letih, v katerih je mož še prav mladosten. To pa dandanes ne drži več! Ženske so postale prav v zadnjih desetletjih v vsem svojem bistvu dosti mladostnejše, s sportom in pametnim življenjem znajo zadržati mladost tako dolgo, da se res ne more več reči, da bi prej ostarele kakor moški. Drugi ugovor proti zakonom z mlajšim moškim je ta, da mož v mladih letih še ne more

TKO HOČE ŠTEDITI KUPUJE SAMO Triumph

OSJEČKA LJEVAONICA ŽELJEZA I TVORNICA STROJEVA D. D.

Samoprodaja za Ljubljano: Franc Gelob
za Maribor: Pinter-Lenard

Upokojeno sesalce

Ljubljencu dojenčkov, sesalcev, drugod mu pravijo tudi dudica, cucelj ali gobica, so napovedali francoski zdravniki boj in smrt. Francoski zdravniki so v skrbeh za bodočnost svojega naroda in »zaradi sesalca« je bil odstotek umrljivosti med dojenčki zelo visok. Uboge francoske matere, kako boste umirile svojega miljenčka, ki ne zna uporabljati glasu za drugo kot za kričanje? Vprašajte zdravnike! In če vam bodo odgovorili: »Madame, pustite otroka kričati«, potem povabite zdravnika, naj se samo za tri dni in tri noči preseli v sobo, kjer stoji posteljica z dojenčkom, radovedna sem, če bo zdravnik čez tri dni še vedno prepričan, da je sesalce tako silno škodljivo...

Dokler je otrok zdrav, bo lahko pogršel sesalce, ker takega otroka je lahko zamotiti z igračami, če pa kriči, mu to ne bo škodilo. Naj si krepil pljuča! Toda bolehnemu ali živčnemu otroku pa kričanje ne bo krepilo pljuč, temveč mu lahko škodi in ga moramo

Razna posteljina

Goli

SELENBURGOVA 3.

umiriti. Kot najboljšo pomirjevalno sredstvo se je izkazalo sesalce. Ne vem, kakšno nadomestilo so izumili francoski zdravniki, dvomim pa, da bi katero toliko zaleglo kot sesalce. Nikdar nam ne bo uspelo, da bi takega majhnega, nekaj mesecev starega kričača prepričali, da je njegovo ljubljeno sesalce škodljivo! No, saj tudi zdravniki v vsakdanjem življenju niso dosledni, poznam več zdravniških otrok, ki so tja do tretjega leta vlekli svoje dudice. Sesalce imajo skoraj vsi otroci radi. Toda saj je zdravju škodljivo, kakor so nedavno tega ugotovili? Moj stari prijatelj, sloveč otroški zdravnik, se je nasmešnil: »Če ni mati že po naravi nesnažna in umazana, potem bo pazila, da je otrokovo sesalce zmerom snažno. Če pade na tla, ga ne bo obrisala v predpasnik ali pa obližnila in potem vtaknila dojenčku v usta, temveč ga bo izplaknila v posebni skodelici. Žena, ki ne dela tako, ne zasluži imena mati in naj si izbere drug poklic!«

Sesalce, ki je vedno snažno, ni škodilo še nobenemu otroku. Seveda pa je treba zavreči krpe, v katerih je zavezan sladkor ali piškotne drobtine in ki jih še dandanes uporabljajo ponekod na kmetih. Taka »sesalca« z aluminijevimi in celuloznimi obročki niso priporočljiva, ker se težko snažijo. Najboljše sesalce je iz gume, ki ga lahko večkrat prekuhamo. Če je pa vaš otrok tako priden, da ne potrebuje sesalca, potem še bolje! Toda če otrok odločno zahteva dudico, mu jo dajte, a pazite, da bo vedno čista. Potem boste lahko večkrat opazovali svojega debeluščka, kako z bleščečimi očmi »srka« modrost iz zraka in pri tem neizmerno uživa.

Kolikokrat na dan je treba pobrati jajca iz gnezda?

Najbolj pogosto jih je treba pobirati pozimi, kadar je hud mraz, in sicer najmanj po trikrat na dan. Zakaj voden vseh, ki je v jajcu, lahko sicer zmrzne in jajce potem, ko pride na toplo, poče.

A tudi poleti, kadar je zelo vroče, je dobro, če čim večkrat poberejo jajca iz gnezda in jih spravljamo na hladno, da se oplojena jajca ne prično kvariti.

Kako odvadimo kokoš, da ne žre jajc?

Te razvade so največkrat kriva neprimerna gnezda, v katerih se jajca zdrobe. Gnezdo mora biti zadosti globoko in mehko ter malo v temi. Pogosto je pa tega krivo tudi to, ker dobe živali s krmo premalo apna in belja-

kovin. Če jim primanjkuje apna, spoznamo zlasti po tem, če kokoši hlastno žro zdrobljene jajčne lupine. V tem primeru moramo krmo primerno izpremeniti. Dostikrat pa ne moremo z nobeno rečjo odvaditi kokoši, da bi ne žrla jajc, potem je najbolje, če jo zakoljemo, da se še druge kokoši tega od nje ne navadijo.

Omenimo naj še, da se dobe za kokoši, ki žro jajca, tudi posebna gnezda, pri katerih zdrsi jajce, kakor hitro ga kokoš znese, v posebno škatlo, ki je pod gnezdom.

Ali je res škodljivo, če spe kokoši v živinskem hlevu?

Res. Zakaj zrak v živinskih hlevih je slab, pretopen in v zgornjih plasteh zaradi izparivanja tudi zelo vlažen. Pozimi se kokoši kaj lahko prehlade, kadar pridejo iz takšnega toplega hleva na mrzli zrak, posebno še če ima žival vlažno perje. Kokoš mraz zelo lahko prenaša in ji je sveži zrak zaradi kisika veliko bolj potreben kakor toplota.

Ali je vredno rediti pritlikave kokoške pasme?

Seveda je. Pritlikave kokoši, ki tehtajo 70–80 dkg, kakršna je pač pasma, so zelo skromne, potrebujejo razmeroma majhno kurnico in malo hrane (okoli 70 g na dan), navzlic temu pa prav pridno nesejo, poprečno po 70–90, nekatere celo do 120 jajc na leto, in imajo prav okusno meso. Majhna jajca, ki tehtajo tudi do 40 g, so za gospodinjstvo prav prikladna. Mimo tega so pritlikavke zelo krotke živali, ki po vrtu preveč ne brskajo in razkopavajo.

Pritlikavih kokoši imamo celo vrsto. V glavnem jih lahko ločimo v dve skupini, v prave pritlikavke in v pritlikave oblike raznih znanih navadnih kokošjih pasem. Te so popolnoma enake oblike in barve kakor velike kokoši, samo da so za tretjino tako velike. Seveda so pa med pritlikavimi pasmami tudi takšne, od katerih nimamo prav za prav nobenih omembe vrednih koristi, ampak so samo prijetne za oko. Pritlikavke se hitro razvijajo in je zato zadosti, če se izvale maja meseca.

Zaprte vpliva na organizem. Preizkušeno sredstvo za odvajanje, ki deluje zanesljivo in ima prijeten okus, je Darmol. Ogl. reg. S. Br. 15.244/13. VII. 1936.

Kaj sem že hotel? Kaj je le bilo? — — — — —
— — — — — Pozabil sem! Da, da — ti živci — skrajni čas je, da pijem kavo Hag! Marsikatera žena bi svojemu soprogu postregla s kavo Hag, če bi vedela, kako veliko uslugo bi mu storila s tem — in kako dober okus ima kava Hag. Kava Hag je kofeina prosta, varuje srce in živce, poživlja ter se vključi temu po njej vedno dobro spi.

Rokopis se ne vračajo.

Izhaja vsakega 1. v mesecu.

Odgovorna urednica Rija Podkrajškova v Ljubljani.

Uredništvo in uprava v Ljubljani, Dalmatinova ul. 8/I. Tel. 21-82.

Tisk Delniške tiskarne d. d. v Ljubljani. Predstavnik: Ivan Ovsenik v Ljubljani.

Naročnina za list s krojno prilogo in 5 gospodinjstvih knjig: za vse leto Din 105.—, za pol leta Din 54.—, za četrt leta Din 27.—; za Ameriko in inozemstvo dolarjev 5.—; za Italijo Lir 70.—.

Posamezna številka Din 5.—, krojna priloga Din 2.—, gospodinjstvska knjiga Din 80.—.

Deset broširanih leposlovnih knjig Din 100.—, Vezava Din 60.—.

Deset broširanih redbinskih knjig Din 67.—, Vezava Din 60.—.

Skrbite malo več za svoje zobe!

Na notranji strani zob se tvori nevarni zobni kamen, kateri lahko tudi najbolj zdrave zobe razmaja, tako da končno izpadejo. Ni vsaka zobna pasta dobra, da Vas obvaruje te nevarnosti.

Skrbite torej malo več za svoje zobe - uporabljajte Sargov Kalodont! V Jugoslaviji vsebuje samo Sargov Kalodont sulforicin-oleat dra Bräunlicha, ki odpravlja polagoma zobni kamen in prepreči njegovo ponovno tvorjenje.

SARGOV

KALODONT

proti
zobnemu
kamnu

★ Prijetno poživilo: Kalodont voda za usta! Koncentrirane sestavine, izborno razkuževalno sredstvo, varčna v uporabi.

59

2451-44882

Zelo praktični otroški čevljički iz finega boksa, obrobjeni s toplo kožuhovino. Varujejo Vašo deco pred mrazom.

99

4055-66509

99

2675-66513

Izpopolnjujoč našo obrt, smo izdelali tudi zimske čevlje za dame, gospode in deco. Zgornji del je iz toplega sukna, obrobjen s finim boksom, podplat je iz usnja. Damski imajo tudi topel in eleganten rob iz krzna. Zapenjajo se na gumb in se zato tudi prav lahko obuvajo in sezujejo.

129

2655-66514

DIPLOMATKE

3659-67704

199

»Diplomatke«, eleganten visok čevlji za gospode, šivan na rom. Zgornji del je iz sukna, spodnji pa iz finega telečjega boksa. Zapenjajo se s patentnim gumbom čez nart in so zato zelo praktični. Stanejo samo 199 din brez pribora.

Bata

